FORSKRIFTER

- tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2007–2008
- forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2007

Lånekassen

INNHOLD

TILDELING

Forskrifter om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2007–2008 3

- **Første del** Hovedregler for tildeling av utdanningsstøtte 4
- **Annen del** Støtte til søker som har rett til videregående opplæring 12
- **Tredje del** Støtte til søker i høyere utdanning og søker i fagskoleutdanning, folkehøyskole og annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3–1 17
- **Fjerde del** Støtte til utdanning i land utenfor Norden 21
- **Femte del** Fødselsstipend, sykestipend og flyktningstipend 28
- **Sjette del** Støtte og ettergivelse for statsborgere fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen) 30

TILBAKEBETALING

Forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2007 **32**

- **Første del** Forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 33
- **Annen del** Rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse 38
- **Tredje del** Ettergivelse av utdanningslån i 2007 for låntakere som er bosatt i og utøver et yrke i Finnmark og utvalgte kommuner i andre fylker (regionen) 42
- **Fjerde del** Ettergivelse av utdanningslån i 2007 for kandidater som har fullført langvarig universitets- og høyskoleutdanning i høstsemesteret 2006 eller i vårsemesteret 2007 45
- **Femte del** Misligholdt utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingssentral 49

ANNET

- **Lov om utdanningsstøtte** **52**
- **Forskrift om innhenting av opplysninger** **56**
- **Forskrift om offentleg tilskot til skolepengar** **58**
- **Klage på behandlingsresultatet** **59**

www.lanekassen.no **60**

TILDELING

Forskrifter om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2007–2008

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 25. februar 2007 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven) kapittel I og II.

Første del Hovedregler for tildeling av utdanningsstøtte 4
Kapittel 1 Støtteformer 4
Kapittel 2 Statsborgerskap og tilknytning til Norge 4
Kapittel 3 Generelle krav til søkeren 5
Kapittel 4 Hva slags utdanning det gis støtte til 5
Kapittel 5 Delstudier i land utenfor Norden 7
Kapittel 6 Utdanning i et annet nordisk land 7
Kapittel 7 Krav til utdanningsopplegget 7
Kapittel 8 Hvor lang tid det gis støtte 8
Kapittel 9 Forsinkelse og avbrudd 9
Kapittel 10 Støtte fra andre, ny støtte etter tidligere ettergivelse 9
Kapittel 11 Fordeling, utbetaling og eventuell annullering av tildelt støttebeløp 10
Kapittel 12 Opplysningsplikt 10
Kapittel 13 Uberettiget tildelt støtte og mislighold 11
Kapittel 14 Søknadsfrister 11

Annen del Støtte til søker som har rett til videregående opplæring 12
Kapittel 15 Hvem som er omfattet av annen del 12
Kapittel 16 Grunnstipend og læremiddelstipend 12
Kapittel 17 Bostipend 13
Kapittel 18 Reisestipend 13
Kapittel 19 Forsørgerstipend 14
Kapittel 20 Lån 14
Kapittel 21 Behovsprøving mot økonomien til forsørgerne 14
Kapittel 22 Behovsprøving mot egen økonomi 16
Kapittel 23 Minstebeløp 16

Tredje del Støtte til søker i høyere utdanning og søker i fagskoleutdanning, folkehøyskole og annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3–1 17
Kapittel 24 Hvem som er omfattet av tredje del 17
Kapittel 25 Basisstøtte 17
Kapittel 26 Utdanningsstipend 17
Kapittel 27 Omgjøring av lån til utdanningsstipend 17
Kapittel 28 Forsørgerstipend 18
Kapittel 29 Behovsprøving av utdanningsstipend og forsørgerstipend 18
Kapittel 30 Reisestipend 19
Kapittel 31 Støtte som bare gis som lån 20
Kapittel 32 Minstebeløp 20

Fjerde del Støtte til utdanning i land utenfor Norden 21
Kapittel 33 Statsborgerskap og tilknytning til Norge 21
Kapittel 34 Generell studiekompetanse 22
Kapittel 35 Hva slags utdanning det gis støtte til 22
Kapittel 36 Støtte til språklig tilretteleggingssemester 23
Kapittel 37 Stipend til forberedende språkkurs (språkstipend) 24
Kapittel 38 Krav til utdanningsopplegget 24
Kapittel 39 Utregning av støttebeløpet 24
Kapittel 40 Dekning av skolepenger i høyere utdanning 24
Kapittel 41 Tilskudd til reiser 26
Vedlegg til fjerde del 26

Femte del Fødselsstipend, sykestipend og flyktningstipend 28
Kapittel 42 Fødselsstipend 28
Kapittel 43 Sykestipend 28
Kapittel 44 Flyktningstipend 29

Sjette del Støtte og ettergivelse for statsborgere fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen) 30
Kapittel 45 Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del 30
Kapittel 46 Krav til søkeren 30
Kapittel 47 Hva slags utdanning det gis støtte til 30
Kapittel 48 Hvor lang tid det gis støtte 30
Kapittel 49 Utregning av støttebeløpet 31
Kapittel 50 Ettergivelse av utdanningslån 31

Hovedregler for tildeling av utdanningsstøtte

Kapittel 1 Støtteformer

§ 1-1 *Støtteformer og beregning*

Hovedformene for støtte fra Lånekassen er utdanningsstipend og lån. Det gis også andre stipend.

Det går fram av annen og tredje del hvordan støttebeløpet regnes ut. Definisjon av hvem som kommer inn under støtteordningene, framgår av §§ 15-1 og 24-1.

§ 1-2 *Gyldighetsperiode for satser*

Satsene som er fastsatt for undervisningsåret 2007–2008, gjelder for tiden 15. august 2007 – 14. august 2008. For lån til sommerterminordning og forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2007 gjelder egne satser, se § 31-1 bokstav c.

Kapittel 2 Statsborgerskap og tilknytning til Norge

§ 2-1 *Norsk statsborger*

Søkeren må være norsk statsborger.

§ 2-2 *Utenlandsk statsborger*

Utenlandsk statsborger som har lovlig opphold i Norge og som tar utdanning i Norge, får utdanningsstøtte på samme vilkår som norsk statsborger, dersom vedkommende

a) har asyl, beskyttelse eller opphold av humanitære årsaker.
b) er gift, samboer med felles barn eller partner med norsk statsborger, og begge bor i Norge.
c) har arbeids- eller oppholdstillatelse i familiegjenforening med norsk eller utenlandsk statsborger, eller bosettingstillatelse på grunnlag av slik tillatelse.
d) har fått arbeids-, oppholds- eller bosettingstillatelse fordi vedkommende er barn under 19 år av person som har arbeids-, oppholds- eller bosettingstillatelse i Norge. Det er en forutsetning at søkerens forsørgere bor i og er skattepliktige til Norge.
e) har oppholdstillatelse etter ordningen for nordmenn som har utvandret til Kola, og etterkommerne deres.
f) har vært bosatt i og har hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge i minst 24 måneder like før oppstart i utdanningen, og har betalt skatt til Norge i denne perioden. Søkeren må ha hatt oppholdstillatelse som arbeidstaker i perioden.
g) har tatt fulltidsutdanning i Norge uten støtte fra Lånekassen i minst tre år like før undervisningsåret, og har bestått utdanning som til sammen tilsvarer minst tre års fulltidsutdanning.

§ 2-3 *Utvidet rett for statsborger fra EØS-land*

Statsborger fra EØS-land med status som arbeidstaker i Norge, har rett til utdanningsstøtte når utdanningen vedkommende tar har faglig sammenheng med arbeidet. Kravet om faglig sammenheng faller bort dersom vedkommende har blitt ufrivillig arbeidsløs.

Følgende medlemmer av EØS-arbeidstakerens familie som har lovlig opphold i Norge, har rett til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere:

a) ektefelle
b) slektning i nedstigende linje av EØS-arbeidstakeren og/eller EØS-arbeidstakerens ektefelle som er under 21 år eller som blir forsørget av dem
c) slektning i oppstigende linje av EØS-arbeidstakeren og/eller EØS-arbeidstakerens ektefelle som blir forsørget av dem

§ 2-4 *Egen støtteordning for statsborger fra utviklingsland m.m.*

Statsborger over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge på de vilkårene som Kunnskapsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen, kan få støtte, se sjette del.

§ 2-5 *Begrensning i støtterett for utenlandsk statsborger*

Utenlandsk statsborger som får eller har fått støtte til et utdanningsprogram fra Norad eller andre tilsvarende støtteordninger i Norge eller i utlandet, eller vedkommendes ektefelle, kan ikke få støtte fra Lånekassen, se likevel § 46-3.

§ 2-6 *Utenlandsk statsborger og utdanning i utlandet*

Det gjelder egne regler om statsborgerskap og tilknytning til Norge for støtte til utdanning i utlandet, se kapitlene 6 og 33.

Kapittel 3 Generelle krav til søkeren

§ 3-1 *Status som elev eller student*

For å ha rett til støtte må søkeren være tatt opp som elev eller student og ha rett til å gå opp til eksamen. Lærlinger må ha godkjent lærekontrakt.

Søker som tar utdanning i utlandet, må i tillegg til å ha opptak også følge undervisningen på lærestedet.

§ 3-2 *Fravær og permisjon*

Søker som følger obligatorisk undervisning og som har ugyldig fravær på mer enn 20 skoledager per semester, kan miste retten til støtte.

Søker som har fullstendig studiepermisjon i mer enn seks uker, får ikke støtte i permisjonstiden.

Det gjelder egne regler om permisjon eller fravær for søker som får barn, se kapittel 42, og om permisjon eller fravær under sykdom, se kapittel 43.

§ 3-3 *Aldersbegrensninger*

Søker som har fylt 65 år før 1. januar 2008, får ikke støtte.

Dersom søkeren blir over 45 år innen utdanningen er fullført, skal han eller hun få redusert lån, slik at gjelden kan bli betalt tilbake før søkeren fyller 65 år.

§ 3-4 *Samboere med felles barn*

Samboere med felles barn likestilles med ektefeller.

§ 3-5 *Registrerte partnere*

Registrerte partnere likestilles med ektefeller, jf. lov om registrert partnerskap.

Kapittel 4 Hva slags utdanning det gis støtte til

§ 4-1 *Utdanninger det gis støtte til*

Det gis støtte til:
a) videregående opplæring etter opplæringslova ved offentlige utdanningsinstitusjoner,
b) fag- og yrkesopplæring i bedrift etter opplæringslova (når lærlingen har godkjent lærekontrakt og når lærekandidaten har godkjent opplæringskontrakt)
c) grunnskoleopplæring for voksne etter opplæringslova § 4 A–1,
d) kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1,
e) utdanning ved folkehøyskoler,
f) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring,
g) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter privatskolelova,
h) utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning,
i) høyere utdanning ved institusjoner under

lov om universiteter og høyskoler,

j) utdanning ved fjernundervisningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Fjernundervisningsinstitusjonen som tilbyr utdanningen må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 11,
k) utdanning ved studieforbund som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Studieforbund som tilbyr utdanningen må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 10,
l) forkurs til ingeniørutdanning,
m) utenlandsk utdanning som tilbys i Norge med særskilt godkjenning for støtterett gitt av departementet,
n) utdanning i nordiske land etter kapittel 6 og
o) utdanning i land utenfor Norden etter kapittel 5 og fjerde del.

Utdanningsopplegget må i tillegg oppfylle kravene i kapittel 7.

§ 4-2 *Overgangsordning*

Utdanningsinstitusjoner som tilbyr utdanning som til og med undervisningsåret 2003–2004 ble godkjent for rett til støtte gjennom Lånekassen kun med hjemmel i forskriftene til utdanningsstøtteloven, må innen utgangen av undervisningsåret 2007–2008 ha fått godkjenning etter et av vilkårene i § 4-1 for at deltakerne i utdanningene fortsatt skal ha støtterett i Lånekassen.

Søker som har startet en utdanning ved en utdanningsinstitusjon som omfattes av denne overgangsordningen, vil ha rett til støtte for å fullføre utdanningsopplegget søkeren har startet, selv om utdanningsinstitusjonen ikke oppnår godkjenning etter ett av vilkårene i § 4-1. Søker må ha startet i utdanningen innen utgangen av undervisningsåret 2007–2008.

§ 4-3 *Norske studiesentre og institutter i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg*

Det gis støtte til kurs ved de norske studiesentrene og instituttene i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg. Det er en forutsetning at kurset er godkjent som en del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Støtte til kurs som varer kortere enn fire uker gis etter tredje del. Støtte til kurs som varer lenger enn fire uker gis etter fjerde del.

§ 4-4 *Norsk høyere utdanning som tilbys i utlandet*

Når norsk lærested som har fått høyere utdanning eller fagskoleutdanning godkjent for støtte etter § 4-1, legger hele eller deler av utdanningen til utlandet, får deltakerne støtte etter de regler og satser som gjelder for studier i Norge.

§ 4-5 *Praksisopphold eller studietur i utlandet*

Søker som får støtte etter tredje del til utdanning i Norge som ikke har status som høyere utdanning eller fagskoleutdanning, jf. § 4-1 bokstav i og h, får støtte til praksisopphold eller studietur i utlandet. Oppholdet må inngå som en godkjent del av utdanningen i Norge.

Praksisoppholdet kan ha en varighet på inntil ett år, men kan ikke overstige halvparten av den samlede varigheten av utdanningen.

Det gis støtte etter de regler og satser som gjelder for utdanningen i Norge. Det gis ikke ekstra reisestøtte. Søker som får støtte som hjemmeboer til opplæringen i Norge, får støtte som hjemmeboer også under praksisoppholdet.

§ 4-6 *Utdanninger det ikke gis støtte til*

Det gis ikke støtte til

a) utdanning ved militære skoler,
b) etatsopplæring eller bedriftsintern opplæring,
c) ulike opplæringskurs som blir satt i gang av, eller i samråd med, NAV,
d) flygerutdanning i utlandet. Det gis likevel støtte til offentlig trafikkflygerutdanning på høyere nivå i Norden.
e) norskopplæring når opplæringen ikke skjer i kombinasjon med annen godkjent utdanning, eller
f) Ph.d.-utdanning i Norge. Det gis likevel støtte til Ph.d.-utdanning til søker som får støtte etter sjette del (kvoteordningen). Det gis støtte til utdanning i utlandet som tilsvarer en norsk grad på Ph.d.-nivå.

Kapittel 5 Delstudier i land utenfor Norden

§ 5-1 *Delstudier i land utenfor Norden*

Det gis støtte til studieopphold i land utenfor Norden når oppholdet varer i minst fire uker, og er en godkjent del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Søknaden blir behandlet etter reglene for støtte til utdanning i land utenfor Norden i fjerde del. Ved studieopphold ved et lærested, må utdanningen oppfylle kravene som er satt i § 35-1.

Kapittel 6 Utdanning i et annet nordisk land

§ 6-1 *Utdanning det gis støtte til*

Utdanning i et annet nordisk land må normalt ha offentlig godkjenning og komme inn under støtteordningen i studielandet. Det gis støtte etter de samme reglene som gjelder for utdanning i Norge.

§ 6-2 *Krav om fulltidsutdanning*

Det gis ikke støtte til deltidsutdanning.

§ 6-3 *Utregning av støttebeløpet*

Støttebeløpene blir regnet ut etter reglene i annen eller tredje del, avhengig av hvilken utdanning søkeren tar.

§ 6-4 *Utenlandsk statsborger som tar utdanning i annet nordisk land*

Utenlandsk statsborger som kan få støtte etter § 2-2 kan få støtte til utdanning i et annet nordisk land i inntil ett år når utdanningen inngår som en godkjent del av en utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Det gis ikke støtte til å ta en hel utdanning i et annet nordisk land.

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte etter § 2-3, kan få støtte til utdanning i annet nordisk land på samme vilkår som norsk statsborger.

§ 6-5 *Språkopplæring i Finland og Island*

Det gis støtte til språklig tilretteleggingssemester og forberedende språkkurs i Finland og Island etter reglene i kapitlene 36 og 37.

Kapittel 7 Krav til utdanningsopplegget

§ 7-1 *Fulltidsutdanning og undervisningsopplegg*

Utdanningen må normalt være lagt opp som fulltidsutdanning.

Videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 20 timer per uke for å gi rett til støtte. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke. Det gis støtte til opplegg i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen når undervisningsopplegget er på mer enn en tredjedel av timetallet for et kurs.

§ 7-2 *Deltidsutdanning og undervisningsopplegg*

Det gis støtte til deltidsutdanning som omfatter minst 50 prosent av undervisningsopplegget i fulltidsutdanning.

Videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 10 timer per uke. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke.

§ 7-3 *Studiebelastning og beregning av støtte*

Støtte gis ut fra søkerens studiebelastning.

Ved deltidsutdanning blir støttebeløpet regnet til halvparten, to tredjedeler eller tre fjerdedeler av støttebeløpet til fulltidsutdanning.

Ved kombinasjon av utdanninger gis det ikke støtte til mer enn fulltids studiebelastning.

§ 7-4 *Krav til varighet*

Utdanning som er godkjent etter § 4-1 fra og med undervisningsåret 2004–2005, må vare i minst ett semester. Til utdanninger som tidligere er godkjent med en varighet på mindre enn ett semester, gis det støtte bare til og med undervisningsåret 2007–2008.

Det gis støtte til søker som tar utdanning med kortere varighet enn ett semester, når utdanningen har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning.

§ 7-5 *Fjernundervisning*

Det gis støtte til utdanning som er tilrettelagt som fjernundervisning ved et norsk lærested, og som gir godkjent kompetansegivende utdanning. Fjernundervisningen må være lagt opp med oppfølging fra lærestedet hvert semester. Utdanning som blir tilbudt som fjernundervisning, må være godkjent etter § 4-1.

Lærestedet har ansvar for å dokumentere omfanget av utdanningen.

§ 7-6 *Grunnskoleopplæring*

Det gis støtte til grunnskoleopplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 4A-1 når opplæringen er lagt opp med organisert undervisning ved et lærested.

Kapittel 8 Hvor lang tid det gis støtte

§ 8-1 *Normert tid*

Det gis støtte i en periode tilsvarende normert tid for utdanningen.

Det godtas tidsbruk ut over normert tid dersom søkeren, etter at vedkommende første gang mottok utdanningsstøtte etter tredje del, har fullført mer utdanning enn normert eller tatt utdanning uten støtte fra Lånekassen. Perioden er begrenset oppover til ett år.

§ 8-2 *Tidsramme for støtte etter annen del*

Det gis støtte til vanlig videregående opplæring eller tilsvarende opplæring i utlandet så lenge søkeren har rett til opplæring etter opplæringslova § 3-1.

Det gis støtte i opp til to år til søker som får støtte etter § 15-1 første ledd bokstav b.

Det gis støtte i opp til ett år til søker som får støtte etter § 15-1 første ledd bokstav d.

§ 8-3 *Tidsramme for støtte etter tredje del*

Det gis støtte i inntil åtte år til sammen til høyere utdanning, og til annen utdanning som ikke tas med rett etter opplæringslova § 3-1.

Grunnskoleopplæring eller videregående opplæring som voksen søker tar med rett etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, inngår i beregningen av de åtte årene. Det gis støtte til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A–1, i så lang tid som søkeren har denne retten, men likevel ikke ut over fire år.

Det gis støtte i opp til to år til utdanning ved folkehøyskole.

Det gis ikke støtte i mer enn åtte år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av redusert funksjonsevne.

§ 8-4 *Tidsramme for Ph.d.-utdanning i utlandet*

Grensen på åtte år utvides med inntil to år for søkere som tar Ph.d.-utdanning i utlandet.

Det gis ikke støtte i mer enn ti år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av redusert funksjonsevne.

§ 8-5 *Undervisningsår*

Undervisningsåret blir regnet fra den datoen undervisningen starter, og til den datoen undervisningen (inkludert eksamen) slutter. Det gis støtte for opptil ett undervisningsår om gangen. Støttebeløpet blir normalt utregnet på månedsbasis.

§ 8-6 *Utvidet undervisningsår*

Etter søknad gis det støtte til utvidet undervisningsår når søkeren har reglementert undervisning, eller når det er dokumentert at søkeren sparer inn på normert studietid. Undervisningsopplegget må vare i minst to uker.

§ 8-7 *Tidligere periode med støtte*

Tidligere periode med støtte blir regnet

med i det antall år det kan gis støtte, selv om gjelden er betalt tilbake eller støtten er tilbakeført. Dersom hele støtten er tilbakeført innen utløpet av støtteperioden, regnes perioden ikke med.

§ 8-8 *Støtteordninger i andre land*

De tidsrammene som er fastsatt for tildeling av støtte, gjelder bare dersom søkeren ikke tidligere har fått støtte til utdanning fra støtteordninger i et annet land. Dersom søkeren har fått slik støtte, skal tidsrammene som er fastsatt under §§ 8-3 og 8-4, reduseres tilsvarende.

Kapittel 9 Forsinkelse og avbrudd

§ 9-1 *Faglige resultater og dokumentasjon*

Når søkeren har fått utdanningsstøtte for et undervisningsår, må faglige resultater for dette året kunne dokumenteres.

§ 9-2 *Støtte ved forsinkelse*

Dersom utdanningen varer ett år eller mer og søkeren blir forsinket, gis det støtte i inntil ett år utover normert tid.

Dersom søkeren blir mer enn ett år forsinket, må søkeren ta igjen forsinkelsen uten støtte fra Lånekassen. Ny støtte gis fra semesteret etter at forsinkelse som overstiger ett år er tatt inn.

§ 9-3 *Støtte ved forsinkelse i mer enn ett år*

Ved forsinkelse i mer enn ett år kan Lånekassen i særlige tilfeller vurdere å gi støtte. Det gjelder blant annet søker med redusert funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningsperioden, og søker som har blitt mer enn ett år forsinket på grunn av sykdom.

§ 9-4 *Avbrutt utdanning*

En utdanning det er gitt støtte til, regnes som avbrutt hvis utdanningen ikke er fullført. Ved støtte til ny utdanning regnes den avbrutte utdanningen som forsinkelse i utdanningen.

Dersom hele støttebeløpet er betalt tilbake innen utløpet av støtteperioden, regnes perioden ikke med i vurderingen av hvor mange år det kan gis støtte, se §§ 8-2 og 8-3.

§ 9-5 *Støtte ved avbrutt utdanning i undervisningsåret*

Søker som avbryter en utdanning før støtten er utbetalt, kan få støtte fram til avbruddet dersom utdanningen har vart i minst tre måneder. Søker som avbryter utdanningen etter at støtten er utbetalt, kan beholde den støtten som er gitt for tiden fram til avbruddet. Se også §§ 12-3 og 13-1.

Kapittel 10 Støtte fra andre, ny støtte etter tidligere ettergivelse

§ 10-1 *Offentlige trygdeordninger*

Søker som får støtte fra offentlige trygdeordninger, får redusert utdanningsstøtte fra Lånekassen, se §§ 16-3, 17-4, 18-3, 22-1 og 29-2.

§ 10-2 *Søker som bor i institusjon eller avtjener verneplikt*

Søker som bor i institusjon og får oppholdet dekket av det offentlige, får ikke utdanningsstøtte fra Lånekassen. Dette gjelder også søker som avtjener militær eller sivil verneplikt.

§ 10-3 *Søker som er forsørget av barnevernet*

Søker som er forsørget av barnevernet, får støtte fra Lånekassen dersom det er dokumentert at vedkommende bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, og kommunens ytelser som skal dekke dette er lavere enn Lånekassens satser. For søker som får støtte etter annen del, gjelder ikke vilkårene i § 17-2. Dersom kommunen ikke dekker utgifter til bøker og materiell, får søkeren læremiddelstipend etter § 16-2.

Søker som er forsørget av barnevernet kan likevel få stipend til nødvendig individuelt utstyr etter § 16-4.

Søker som er forsørget av barnevernet, får lån til dekning av skolepenger etter § 20-2 eller § 31-1, dersom dette ikke er dekket av kommunen. Dette gjelder selv om søkeren bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon.

§ 10-4 *Samtidig støtte fra offentlige støtteordninger i andre land*

Søker som får støtte fra offentlige støtteordninger i et annet land, får ikke utdanningsstøtte fra Lånekassen. Det gjøres unntak dersom støtteordningen bare omfatter skolepenger.

§ 10-5 *Ny støtte etter ettergivelse*

Låntaker som har fått ettergitt lån på grunn av uførhet etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter kapittel 15, og som søker om ny støtte, må sende inn dokumentasjon på at helsesituasjonen har bedret seg slik at søkeren kan gå tilbake til arbeidslivet når utdanningen er gjennomført.

Dersom vedtaket om ettergivelse er fattet for mindre enn ti år siden, blir det opphevet når søkeren får ny støtte.

Kapittel 11 Fordeling, utbetaling og eventuell annullering av tildelt støttebeløp

§ 11-1 *Gjeldsbrev eller stipendmelding*

Støttemottakerne får gjeldsbrev eller stipendmelding for støtten.

Gjeldsbrevet eller stipendmeldingen skal signeres av støttemottakeren. Ved å signere erkjenner støttemottakeren en gjeld som omfatter det som er tildelt som lån for den aktuelle perioden, i tillegg til eventuelt tidligere lån.

§ 11-2 *Vilkår om konto i norsk bank*

Søkeren må ha egen konto i norsk bank (kontonummer på 11 siffer).

§ 11-3 *Utbetaling av støtte*

Ved månedlig utbetaling blir beløpene for den aktuelle perioden normalt overført den 15. i hver måned til søkerens konto. Overføring av støttebeløpet til søkerens konto forutsetter at gjeldsbrevet eller stipendmeldingen er signert og mottatt i Lånekassen, se § 11-1.

For søkere som tar utdanning i Norge, blir støttebeløpet normalt fordelt med månedlige utbetalinger over hele støtteperioden.

For søkere som får støtte etter annen del, inkluderer den første utbetalingen i hvert halvår stipend til dekning av læremidler og 10 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

For søkere som får støtte etter tredje del, inkluderer den første utbetalingen 25 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

Dersom det gis lån til skolepenger, blir det utbetalt sammen med den første støtteterminen hvert halvår.

Dersom det minste ordinære månedsbeløpet til utbetaling er mindre enn kr 500, blir støtten utbetalt samlet hvert halvår.

Ved utdanning i utlandet blir støttebeløpet utbetalt hvert halvår.

§ 11-4 *Endring i søkerens situasjon*

Dersom søkerens situasjon endrer seg i støtteperioden og søkeren ikke lenger oppfyller vilkårene for tildelt støtte, kan Lånekassen stoppe utbetalingene for resten av perioden og annullere resttildelingen. Det gjelder blant annet når støttemottakeren

a) avbryter utdanningen og ikke lenger har rett til støtte, eller
b) misligholder pliktene sine mot Lånekassen, se kapittel 13.

§ 11-5 *Tidsfrist for innsending av signert gjeldsbrev eller stipendmelding*

Dersom gjeldsbrevet eller stipendmeldingen ikke er signert og mottatt i Lånekassen når undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir tildelingen annullert, og søknaden blir ikke behandlet på nytt.

Kapittel 12 Opplysningsplikt

§ 12-1 *Søkerens opplysningsplikt*

Søkeren plikter å gi riktige og fullstendige opplysninger til Lånekassen.

Søkeren plikter straks å melde fra om endringer i forhold til det som ble opplyst i søknaden, og om avbrudd i utdanningen.

§ 12-2 *Kontroll av opplysninger*

Lånekassen kan kontrollere at opplysningene fra søkeren er riktige. Lånekassen

kan også hente inn opplysninger om søkeren direkte fra lærestedet, likningskontoret, trygdekontoret og andre, jf. forskrift om innhenting av opplysninger.

§ 12-3 *Nye opplysninger og endring av støttebeløp*

Dersom nye opplysninger viser at det tildelte støttebeløpet må reduseres, kan Lånekassen gjøre om stipend til lån og kreve tilbakebetaling, se også kapittel 13.

Kapittel 13 Uberettiget tildelt støtte og mislighold

§ 13-1 *Brutt opplysningsplikt*

Dersom en søker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten etter § 12-1, og dermed har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som vedkommende ikke har rett til, kan Lånekassen nekte mer støtte, gjøre uberettiget mottatt stipend om til lån, kreve støttebeløpet tilbakebetalt og regne renter av lånet i utdanningstiden. Hele gjelden kan bli oppsagt, og søkeren kan miste retten til betalingslettelse og ettergivelse.

Ved vurderingen av misligholdet legges det i hovedsak vekt på hvor lenge misligholdet har pågått og på størrelsen av uberettiget mottatt støtte.

§ 13-2 *Misligholdte betalingsforpliktelser*

Dersom en søker har misligholdt sine betalingsforpliktelser etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån, kan Lånekassen gi avslag på søknad om støtte til ny utdanning.

Kapittel 14 Søknadsfrister

§ 14-1 *Frist for å søke om støtte*

Frist for søknad om støtte for høsten 2007, er 15. november 2007. For kurs i høstsemesteret som starter 1. november 2007 eller senere, er fristen 15. mars 2008.

Frist for søknad om støtte for våren 2008, er 15. mars 2008. Fristen gjelder ikke for kurs som starter 1. mars 2008 eller senere.

Søknader som kommer inn etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir ikke behandlet.

§ 14-2 *Frist for å sende inn opplysninger*

Søker som er bedt om å sende inn opplysninger, må sende inn disse opplysningene før undervisningsåret eller kurset er avsluttet eller så snart de er tilgjengelige, for å få søknaden behandlet.

Opplysninger om endringer som kommer inn til Lånekassen etter 15. november 2007, vil ikke kunne føre til ny behandling for semesteret. Det samme gjelder for fristen 15. mars 2008.

§ 14-3 *Fødselsstipend*

Dersom søknaden gjelder fødselsstipend etter kapittel 42, må søknaden være kommet inn senest tolv måneder etter fødselen.

§ 14-4 *Sykestipend*

Dersom søknaden gjelder sykestipend etter kapittel 43, må søknaden være kommet inn senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

§ 14-5 *Unntak fra frister ved særlige forhold*

Lånekassen kan gjøre unntak fra fristene hvis særlige forhold gjør at søknadsfristene ikke kan bli overholdt.

Støtte til søker som har rett til videregående opplæring

Kapittel 15 Hvem som er omfattet av annen del

§ 15-1 *Hvem annen del gjelder for*

Annen del gjelder for

a) søker som tar videregående opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 3-1
b) søker som går direkte over i kurs for å få generell studiekompetanse etter avsluttet videregående opplæring
c) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge, og som har rett til opplæring etter opplæringslova § 3-1
d) søker som tar ulike kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring når søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1
e) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se § 7-1.

For søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole og andre utdanninger som er godkjent etter § 4-1, gjelder reglene i tredje del.

Kapittel 16 Grunnstipend og læremiddelstipend

§ 16-1 *Behovsprøvd grunnstipend*

Det gis et behovsprøvd grunnstipend på inntil kr 1 760 per måned.

§ 16-2 *Behovsprøvd stipend til læremidler*

Det gis et behovsprøvd stipend til læremidler på inntil kr 360 per måned til elever på Videregående trinn 1 (Vg1), Videregående trinn 3 (Vg3) og til lærlinger og lærekandidater. Stipendet utbetales sammen med første støttetermin hvert halvår.

§ 16-3 *Unntak fra § 16-2*

Stipend til læremidler gis ikke til søker som får støtte fra folketrygden eller gjennom andre ordninger til utgifter til bøker og materiell.

§ 16-4 *Stipend til nødvendig individuelt utstyr (utstyrsstipend)*

For søkere i Videregående trinn 2 (Vg2) gis det et stipend per undervisningsår, etter tre satser avhengig av utdanningsprogram, til nødvendig individuelt utstyr som trengs i opplæringen.

Kr 800	Kr 1 800	Kr 2 600
• Studiespesialisering • Musikk, dans og drama • Helse- og sosialfag • Elektrofag • Medier og kommunikasjon • Service og samferdsel	• Naturbruk • Bygg- og anleggsteknikk • Teknikk og industriell produk-	• Idrettsfag • Design og håndverk • Restaurant- og matfag

Stipendet utbetales sammen med første støttetermin.

Søkere som bytter utdanningsprogram i løpet av et undervisningsår får beholde det stipendet som allerede er utbetalt. Dersom det nye utdanningsprogrammet har høyere sats utbetales differansen mellom de to satsene.

Stipendet gis ikke til lærlinger og lærekandidater.

Kapittel 17 Bostipend

§ 17-1 *Ikke-behovsprøvd bostipend*

Det gis bostipend som tilskudd til bokostnader med kr 3 510 per måned når søkeren oppfyller vilkårene i § 17-2. Bostipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel 21 og 22.

§ 17-2 *Vilkår for bostipend*

Søker som ikke bor hos foreldrene, får bostipend når reisetiden mellom foreldrehjemmet og skolen er tre timer eller mer samlet per dag, eller avstanden er 40 km eller mer.

Bostipend kan også gis når søkeren må bo utenfor foreldrehjemmet på grunn av andre særlige forhold.

§ 17-3 *Unntak for søker som er gift eller forsørger barn*

Søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får bostipend selv om de bor hos foreldrene.

§ 17-4 *Unntak for søker som mottar offentlig stønad*

Bostipend gis ikke til søker som mottar overgangsstønad, uførepensjon, attføringspenger, rehabiliteringspenger eller andre stønader som er ment å dekke boutgifter.

Kapittel 18 Reisestipend

§ 18-1 *Reisestipend i Norge*

Det gis reisestipend til tre reiser tur-retur for et helt skoleår (ti måneder) mellom foreldrehjemmet i Norge og skolestedet. Stipendet blir gitt som tilskudd etter satsene i Lånekassen. Det blir gjort et fradrag på kr 970 per skoleår som søkeren må dekke selv. Reisestipendet blir beregnet per måned.

Søker som bor i foreldrehjemmet, får ikke reisestipend.

Søker som får støtte til fjernundervisning etter § 7-5, får reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

§ 18-2 *Reisestipend i land utenfor Norden*

Det gjelder særlige regler for tilskudd til reiser til land utenfor Norden, se kapittel 41.

§ 18-3 *Søker som får støtte fra folketrygden eller andre ordninger*

Det gis ikke reisestipend til søker som får støtte til reiser gjennom folketrygden eller andre ordninger.

Kapittel 19 Forsørgerstipend

§ 19-1 *Vilkår og satser for forsørgerstipend*

Søker får forsørgerstipend for egne eller ektefelles barn født i 1992 og senere, som søkeren bor sammen med. Det gis forsørgerstipend bare for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Det gis forsørgerstipend med opptil kr 1 320 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 850 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 22 250 per måned.

Forsørgerstipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel 21.

Kapittel 20 Lån

§ 20-1 *Satser for lån og behovsprøving av lånet*

Det gis lån på inntil kr 1 230 per måned for søker som har rett til bostipend, se § 17-2. For søker som ikke har rett til bostipend gis det lån på inntil kr 2 450 per måned.

Tabellen i § 21-8 viser lånesatsene som er fastsatt ut fra fradraget for forsørgerinntekt og antall søsken under 19 år.

For søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, gis det et lån på inntil kr 1 230 per måned. Lånet blir ikke behovsprøvd mot økonomien til forsørgerne.

§ 20-2 *Lån til skolepenger*

Det gis lån til skolepenger, avgrenset til kr 21 230 per skoleår. Det gis bare støtte til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det gis ikke lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre.

Det gis ikke lån til skolepenger i land utenfor Norden, se likevel forskrift om tilskott til dekning av skolepengar til elevar ved utanlandske eller internasjonale vidaregåande skolar.

Kapittel 21 Behovsprøving mot økonomien til forsørgerne

§ 21-1 *Behovsprøving av stipend*

Grunnstipend og læremiddelstipend etter kapittel 16 blir redusert ved behovsprøving etter den samlede inntekten og formuen til forsørgerne (foreldre og steforeldre). Når fradraget skal regnes ut, bruker Lånekassen alminnelig inntekt og nettoformue ved skattelikningen for 2005. Inntekt og formue i utlandet eller på Svalbard, som ikke er med i likningen, skal også regnes med. Se § 21-8.

Det ses bort fra formue og inntekt som består av erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av personskade på forsørger. Søkeren må dokumentere inntekts- og formuesforholdet.

§ 21-2 *Ny beregning ved lavere inntekt enn i 2005*

Blir det dokumentert at brutto inntekt og formue til forsørgerne i skoleåret er lavere enn i inntektsåret 2005, tar Lånekassen hensyn til det. Inntekten beregnes med utgangspunkt i skattereglene. Det tas ikke hensyn til en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av økte utgifter.

§ 21-3 *Unntak ved særlig tyngende sosiale grunner*

Lånekassen ser helt eller delvis bort fra inntekten og formuen til forsørgerne når det er dokumentert at søkeren ikke kan få tilskudd fra dem av særlig tyngende sosiale grunner, og det ellers er rimelig. Normalt tas det ikke hensyn til endrede økonomiske forhold på grunn av husbygging, kjøp av bolig o.l.

Lånekassen ser bort fra inntekten når forsørgerne er i frivillig eller tvungen gjeldsordning.

§ 21-4 *Separerte eller skilte foreldre*

Er foreldrene skilt eller separert, bruker Lånekassen likningstallene til den av foreldrene som søkeren bor hos eller bodde hos sist.

§ 21-5 *Unntak fra behovsprøving mot steforeldre*

Når søkeren bor utenfor foreldrehjemmet, ser Lånekassen bort fra inntekten og formuen til stemor eller stefar når det er lagt fram opplysninger som gjør det rimelig.

§ 21-6 *Unntak for visse søkere*

For søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, blir ikke grunnstipend og læremiddelstipend behovsprøvd.

§ 21-7 *Formue over kr 723 990*

Av forsørgernes formue over kr 723 990 blir det regnet 10 prosent som tillegg til inntekten.

§ 21-8 *Fradrag og lånesats*

Tabellen viser fradrag og lånesats etter forsørgernes inntekt og tallet på søsken under 19 år. Inntekten blir satt lik alminnelig inntekt ved skattelikningen i 2005 med eventuelle tillegg etter § 21-7. Inntekten blir avrundet ned til nærmeste hele 1 000 kroner.

Inntekt i 1000 kr

1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn	Fradrag i kr per måned	Lånesats hjemmeboer	Lånesats borteboer
0–187	0–199	0–211	0–223	0–235	0	2 450	1 230
188–192	200–204	212–216	224–228	236–240	50	2 450	1 230
193–197	205–209	217–221	229–233	241–245	100	2 450	1 230
198–202	210–214	222–226	234–238	246–250	150	2 450	1 230
203–207	215–219	227–231	239–243	251–255	200	2 450	1 230
208–212	220–224	232–236	244–248	256–260	250	2 450	1 230
213–217	225–229	237–241	249–253	261–265	300	2 450	1 230
218–222	230–234	242–246	254–258	266–270	350	2 450	1 230
223–227	235–239	247–251	259–263	271–275	400	2 450	1 230
228–232	240–244	252–256	264–268	276–280	450	2 450	1 230
233–237	245–249	257–261	269–273	281–285	500	2 450	1 230
238–242	250–254	262–266	274–278	286–290	550	2 450	1 230
243–247	255–259	267–271	279–283	291–295	600	2 450	1 230
248–252	260–264	272–276	284–288	296–300	650	2 450	1 230
253–257	265–269	277–281	289–293	301–305	700	2 400	1 170
258–262	270–274	282–286	294–298	306–310	750	2 350	1 120
263–267	275–279	287–291	299–303	311–315	800	2 300	1 070
268–272	280–284	292-296	304–308	316–320	850	2 200	970
273–277	285–289	297–301	309–313	321–325	900	2 100	870
278–282	290–294	302–306	314-318	326–330	950	2 000	770
283–287	295–299	307–311	319–323	331–335	1 000	1 900	670
288–292	300–304	312–316	324–328	336–340	1 050	1 800	570
293–297	305–309	617–321	329–333	341–345	1 100	1 700	470
298–302	310–314	322–326	334–338	346–350	1 200	1 650	420
303–307	315–319	327–331	339–343	351–355	1 300	1 600	370
308–312	320–324	332–336	344–348	356–360	1 400	1 550	320
313–317	325–329	337–341	349–353	361–365	1 500	1 500	270
318–322	330–334	342–346	354–358	366–370	1 600	1 450	220
323–327	335–339	347–351	359–363	371–375	1 750	1 450	220
328–332	340–344	352–356	364–368	376–380	1 900	1 450	220
333–337	345–349	357–361	369–373	381–385	2 050	1 450	220
338–342	350–354	362–366	374–378	386–390	2 200	1 330	100
343–347	355–359	367–371	379–383	391–395	2 350	1 180	0

Inntekt i 1000 kr

1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn	Fradrag i kr per måned	Lånesats hjemmeboer	Lånesats borteboer
348–352	360–364	372–376	384–388	396–400	2 500	1 030	0
353–357	365–369	377–381	389–393	401–405	2 650	880	0
358–362	370–374	382–386	394–398	406–410	2 800	730	0
363–367	375–379	387–391	399–403	411–415	2 950	580	0
368–372	380–384	392–396	404–408	416–420	3 100	430	0
373–377	385–389	397–401	409–413	421–425	3 250	280	0
378–382	390–394	402–406	414–418	426–430	3 400	130	0
383–387	395–399	407–411	419–423	431–435	3 550	0	0
388–392	400–404	412–416	424–428	436–440	3 700	0	0
OSV.	OSV.	OSV.	OSV.	OSV.			

§ 21-9 *Rekkefølgen stipendene reduseres i*

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter læremiddelstipendet.

Kapittel 22 Behovsprøving mot egen økonomi

§ 22-1 *Lærlinglønn og trygde- og pensjonsytelser*

Grunnstipend, læremiddelstipend og forsørgerstipend etter kapittel 16 og 19 blir redusert på grunnlag av lærlinglønn og trygde- og pensjonsytelser i søknadsperioden.

Av slik inntekt går 60 prosent av bruttobeløpet til fradrag. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester brukt.

Det ses bort fra barnepensjon som søkeren får når en av eller begge foreldrene er døde.

Lån tildeles uten behovsprøving etter søkerens egen økonomi.

§ 22-2 *Kommunal og statlig bostøtte samt grunnstønad fra folketrygden*

Kommunal eller statlig bostøtte og støtte fra folketrygden som skal dekke ekstra utgifter på grunn av sykdom, skade eller lyte, påvirker ikke støttebeløpet.

§ 22-3 *Rekkefølgen stipendene reduseres i*

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter læremiddelstipendet, og til sist forsørgerstipendet.

Kapittel 23 Minstebeløp

§ 23-1 *Minstebeløp for lån og stipend*

Det gis ikke lån på under kr 50 eller bare stipend på under kr 20 per måned.

Støtte til søker i høyere utdanning og søker i fagskoleutdanning, folkehøyskole og annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3-1

Kapittel 24 Hvem som er omfattet av tredje del

§ 24-1 *Hvem tredje del gjelder for*

Tredje del gjelder søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole, og andre utdanninger som er godkjent etter § 4-1.

Det gjelder egne regler i annen del for

a) søker som tar videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3-1
b) søker som går direkte over i kurs for å få generell studiekompetanse etter avsluttet videregående opplæring
c) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge
d) søker som tar ulike kurs som er lagt opp med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 3-1
e) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se § 7-1.

Kapittel 25 Basisstøtte

§ 25-1 *Basisstøtte*

Det gis opp til kr 8 290 per måned i basisstøtte.

Basisstøtten gis som lån. En del av lånet kan bli gjort om til utdanningsstipend etter vilkårene i kapittel 26 og 27, og stipendet blir behovsprøvd etter vilkårene i kapittel 29.

Kapittel 26 Utdanningsstipend

§ 26-1 *Omgjøring av lån til behovsprøvd utdanningsstipend*

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, får inntil 40 prosent av basisstøtten gjort om til utdanningsstipend etter hvert som søkeren fullfører utdanningen.

§ 26-2 *Søker som bor sammen med foreldrene*

Søker som bor sammen med foreldrene, får ikke lån gjort om til utdanningsstipend.

Søker blir ansett for å bo sammen med foreldrene når:

a) søker bor i samme hus som foreldrene. Det gjøres unntak hvis søkeren og foreldrene bor i hver sin boenhet i et hus med mer enn fire selvstendige og klart atskilte boenheter.
b) søker bor i boenhet som hører til huset der foreldrene bor.

Søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får lån gjort om til utdanningsstipend selv om vedkommende bor sammen med foreldrene.

Kapittel 27 Omgjøring av lån til utdanningsstipend

§ 27-1 *Vilkår om gjennomført utdanning*

Ved utdanning der faglige resultater blir oppnådd gjennom vekttall eller studiepoeng, blir lån gjort om til utdanningsstipend for hvert studiepoeng som blir bestått. Lån blir gjort om

til utdanningsstipend for opptil 30 studiepoeng per semester.

Ved annen utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når utdanningen eller kurset er bestått.

For søker i eksamensfri utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når hele utdanningen er fullført.

§ 27-2 *Utvidet rett til omgjøring av lån til utdanningsstipend*

Selv om vilkåret om fullført utdanning ikke er oppfylt, får søkere som ikke bor sammen med foreldrene lån gjort om til utdanningsstipend for semestre der søkeren

a) har fått fødselsstipend, se kapittel 42,
b) har fått sykestipend, se kapittel 43,
c) har blitt forsinket på grunn av redusert funksjonsevne, se § 9-3, eller
d) har hatt tillitsverv på fulltid i minst tre måneder i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad.

§ 27-3 *Omgjøring av lån til utdanningsstipend for tidligere perioder*

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, blir lån for tidligere perioder gjort om til stipend, dersom søkeren ikke har fått fullt utdanningsstipend for disse periodene.

Omgjøringen gis for de siste semestrene først. Dersom søkeren dokumenterer at vedkommende ble forsinket på et annet tidspunkt, kan dette bli lagt til grunn.

§ 27-4 *Omgjøring av lån til utdanningsstipend for senere perioder*

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, og tidligere har fått fullt utdanningsstipend, gis utdanningsstipend for senere perioder med støtte der de faglige vilkårene for å gjøre om lån til utdanningsstipend ikke er oppfylt.

§ 27-5 *Vilkår om lån i Lånekassen på omgjøringstidspunktet*

Det er en forutsetning for å få omgjort lån til utdanningsstipend at søkeren har lån i Lånekassen på omgjøringstidspunktet.

§ 27-6 *Tidsbegrensning for omgjøring av lån til utdanningsstipend for tidligere perioder*

Lån kan bli gjort om til utdanningsstipend etter kapittel 26 og 27 i opp til åtte år bakover i tid, regnet fra det semesteret eksamen er tatt. Lån kan ikke bli gjort om til utdanningsstipend for perioder før undervisningsåret 2002–2003.

Kapittel 28 Forsørgerstipend

§ 28-1 *Vilkår og satser for forsørgerstipend*

Søker får i tillegg til basisstøtten et behovsprøvd forsørgerstipend for egne og ektefelles barn født i 1992 og senere, som søkeren bor sammen med. Det gis forsørgerstipend bare for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Det gis forsørgerstipend med opptil kr 1 320 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 850 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 22 250 per måned.

Kapittel 29 Behovsprøving av utdanningsstipend og forsørgerstipend

§ 29-1 *Personinntekt*

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av inntekten til søkeren. Har søkeren en personinntekt over kr 116 983 ved skattelikningen for 2007 og/eller over kr 122 247 ved skattelikningen for 2008, blir stipendene redusert med 5 prosent per måned av inntekt over grensen.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og vedkommende bare får støtte til dette opplegget, blir inntektsgrensen hevet til kr 292 458 for 2007 og kr 305 618 for 2008.

§ 29-2 *Trygd eller pensjonsytelser*

For søker som mottar trygd eller pensjonsytelser, blir stipendet redusert med 5 prosent per måned av trygd eller pensjonsytelser over kr 62 593 ved skattelikningen for 2007 og/eller kr 65 409 ved skattelikningen for 2008.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og vedkommende bare får støtte til dette opplegget, blir grensen hevet til kr 175 475 for 2007 og kr 183 371 for 2008.

§ 29-3 *Formue*

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av formue. Skattelikningen for det året søkeren har fått støtte, blir lagt til grunn.

Enslig søker får redusert stipendene med to prosent per måned av beløp over kr 231 426 i formue for 2007 og kr 241 840 i formue for 2008.

Gift søker får redusert stipendene med én prosent per måned av beløp over kr 444 553 i formue for 2007 og kr 464 558 i formue for 2008. For gift søker legges formuen til søkeren og ektefellen sammen.

§ 29-4 *Ektefelles særeie*

Det ses ikke bort fra formue som ektefellen til søkeren har i særeie.

§ 29-5 *Barns formue*

Det ses bort fra barns formue dersom den forvaltes av Overformynderiet. Ved formue under grensen for beløp som skal forvaltes av Overformynderiet, må det dokumenteres at formuen faktisk tilhører søkerens barn.

§ 29-6 *Erstatnings- og/eller forsikringsutbetaling*

Det ses bort fra formue og inntekt som består av erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av personskade på søkeren. Det ses også bort fra tilsvarende formue og inntekt for søkerens ektefelle.

Søkeren må dokumentere inntekts- og formuesforholdet.

§ 29-7 *Trygdefinansiert bil*

Det ses bort fra formue som består av bil finansiert gjennom folketrygden.

Dersom søkeren eier en dyrere bil enn det trygdeetaten har vurdert at det er behov for som følge av funksjonshemmingen, skal det behovsprøves mot den overskytende delen av bilens likningsverdi.

Søkeren må dokumentere formuesforholdet og trygdeetatens vurdering av behovet.

Det ses også bort fra tilsvarende formue for søkerens ektefelle.

§ 29-8 *Tidspunkt for behovsprøving*

Fradragene regnes ut på etterskudd når likningen foreligger.

§ 29-9 *Rekkefølgen stipendene reduseres i*

Fradrag blir først gjort i utdanningsstipendet, deretter i forsørgerstipendet. For mye tildelt stipend blir gjort om til lån.

Kapittel 30 Reisestipend

§ 30-1 *Reisestipend i Norge*

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, og som er født i 1982 eller senere, får tilskudd til to reiser tur-retur for et helt undervisningsår (ti måneder) mellom registrert hjemsted (i Folkeregisteret etter lov om folkeregistrering) i Norge og skolestedet.

Tilskuddet blir gitt som stipend etter satsene til Lånekassen. Det blir gjort et fradrag på kr 2 010 per undervisningsår som søkeren må dekke selv. Reisestipend blir beregnet per måned. Maksimalt reisestipend er kr 7 000 per undervisningsår.

Søker som får støtte til fjernundervisning etter § 7-5, får reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

§ 30-2 *Reisestipend i utlandet*

Det gjelder egne regler for reisestøtte til land utenfor Norden, se kapittel 41.

Det gis reisestipend til søkere som tar utdanning i utlandet og som ikke har registrert hjemsted i Norge, dersom søkeren har måttet melde utflytting fra Norge fordi studielandet krever det.

Kapittel 31 Støtte som bare gis som lån

§ 31-1 *Støtte som bare gis som lån*

Støtte til disse utgiftene gis bare som lån:

a) skolepenger, opp til kr 50 880 per undervisningsår. Det gis støtte bare til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det gis ikke lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre. For skolepenger i land utenfor Norden gjelder det egne regler, se kapittel 40.
b) utgifter til reise når søkeren tar studieopphold i utlandet som er godkjent for støtte etter § 4-3.
c) støtte på inntil kr 3 640 per måned for søkere som er omfattet av ordningen med sommerterminer og søkere som tar forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2007.

Kapittel 32 Minstebeløp

§32-1 *Minstebeløp for lån*

Det gis ikke lån under kr 50 per måned.

Støtte til utdanning i land utenfor Norden

Kapittel 33 Statsborgerskap og tilknytning til Norge

§ 33-1 *Norsk statsborger*

Søkeren må være norsk statsborger for å få støtte til utdanning i land utenfor Norden.

§ 33-2 *Utvidet rett for statsborger fra EØS-land*

Statsborger fra EØS-land med status som arbeidstaker i Norge, har rett til utdanningsstøtte når utdanningen vedkommende tar har faglig sammenheng med arbeidet. Kravet om faglig sammenheng faller bort dersom vedkommende har blitt ufrivillig arbeidsløs.

Følgende medlemmer av EØS-arbeidstakerens familie som har lovlig opphold i Norge, har rett til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere:

a) ektefelle
b) slektning i nedstigende linje av EØS-arbeidstakeren og/eller EØS-arbeidstakerens ektefelle som er under 21 år eller som blir forsørget av dem
c) slektning i oppstigende linje av EØS-arbeidstakeren og/eller EØS-arbeidstakerens ektefelle som blir forsørget av dem

§ 33-3 *Unntak for annen utenlandsk statsborger*

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte til utdanning Norge etter kapittel 2, kan få støtte i inntil ett år til utdanning i land utenfor Norden dersom utenlandsoppholdet er godkjent som del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge, se § 5-1. Det samme gjelder deltakelse i oppleggene under § 35-5.

§ 33-4 *Vilkår om botid*

Det er et vilkår at søkeren har bodd i Norge i en sammenhengende periode på minst to år i løpet av de fem siste årene før utdanningen starter (botid).

§ 33-5 *Unntak fra vilkåret om botid ved delstudier og visse utdanninger*

Kravet om botid gjelder ikke søkere som får støtte etter §§ 5-1 og 35-5.

§ 33-6 *Unntak fra vilkåret om botid ved særlige forhold*

Det blir gjort unntak fra kravet om botid når søkeren, en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er

a) i norsk utenrikstjeneste,
b) i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon,
c) i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon,
d) i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv, eller
e) bosatt i utlandet på grunn av sykdom.

Det gjøres unntak i andre tilfeller der søkeren har særlig tilknytning til Norge, dersom sterke grunner taler for det.

Når situasjonen er knyttet opp mot foreldrene, er det et vilkår at søkeren er født i 1985 eller senere.

Kapittel 34 Generell studiekompetanse

§ 34-1 *Generell studiekompetanse*

Det gis støtte til høyere utdanning dersom:

a) søkeren har generell studiekompetanse i Norge før utdanningen starter, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-6, med tilhørende forskrifter. De fastsatte krav til kunnskaper i norsk gjelder også for søkere som skal studere i utlandet,
b) søkeren er 25 år eller eldre og har fått studierett på grunnlag av realkompetanse, eller
c) søkeren har opptak til ballett-, skuespiller- og bildende kunstutdanning ved et fremstående lærested. Det er en forutsetning at lærestedet har strenge krav for opptak.

Kapittel 35 Hva slags utdanning det gis støtte til

§ 35-1 *Utdanninger det gis støtte til*

Til høyere utdanning i land utenfor Norden gis det støtte når utdanningen tilsvarer, er på nivå med eller kan bli godkjent som en del av, en norsk bachelor- eller mastergrad, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-4. Det stilles samme opptakskrav som til tilsvarende utdanning i Norge. Det gis også støtte til utdanning som tilsvarer en norsk grad på Ph.d.-nivå.

Søkeren må selv dokumentere at utdanningen tilsvarer en norsk grad eller del av en norsk grad når det ikke går fram av de generelle reglene for godkjenning.

Utdanningen og lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet.

Det er en forutsetning for å gi støtte til helsefaglig utdanning at denne kan gi grunnlag for offentlig autorisasjon i Norge. Det gis ikke støtte til medisinutdanning utenfor Europa, USA, Canada og Australia.

Det gis ikke støtte til utdanning som gir fritak for forberedende prøver i en norsk grad.

§ 35-2 *Begrensning i støtte ved forutdanning*

Det gis ikke støtte til forutdanning som søkeren tar for å komme inn på et fagstudium. Selv om utdanningen blir godskrevet ved opptak i utdanning som gir rett til støtte, blir det likevel ikke ettertildelt støtte til forutdanningen.

Det gjøres unntak for støtte til søker som har fått opptak gjennom Frankrikeprogrammet ved Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU), til forberedelsesåret i tilrettelagt bachelorgrad i økonomi og ledelse ved Université Toulouse 1.

§ 35-3 *Begrensning i støtte ved Freshman year*

Det gis ikke støtte til første året, Freshman year, av fireårig Bachelor's Degree ved læresteder i USA. Det gjøres unntak

a) for første året av kiropraktorutdanning,
b) når utdanningen er særlig godt tilrettelagt for studenter med redusert funksjonsevne, og
c) for første året av fireårig Bachelor's Degree ved utdanninger i USA som er med i ordningen med tilleggsstipend, se § 40-3.

§ 35-4 *Videregående opplæring og fagskoleutdanning*

Det gis ikke støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte gis likevel

a) til vanlig videregående opplæring, når
   1) søkeren er bosatt i utlandet på grunn av egen sykdom, eller
   2) en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er
      - i norsk utenrikstjeneste
      - i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon
      - i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon
      - i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv
      - bosatt i utlandet på grunn av sykdom

   Det er et vilkår at søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1
b) til yrkesfaglig opplæring når utdanning innenfor tilsvarende fagområde ikke finnes i Norge. Opplæringen må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet.
c) til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder til utdanning ved de United World College som er regnet opp i punkt A i vedlegg til fjerde del.
d) til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder eller kultur-

kontoret ved Den franske ambassaden til utdanning ved utvalgte læresteder i Frankrike, som tilsvarer allmennfaglig studieretning i videregående skole. Skolene som omfattes er regnet opp i punkt B i vedlegg til fjerde del.

e) til elever som har fått opptak gjennom kulturkontoret ved Den franske ambassaden til yrkesfaglig utdanning ved skolene som regnes opp i punkt D i vedlegg til fjerde del.

§ 35-5 *Kortere studieopphold i utlandet på videregående opplærings nivå*

Det gis ikke støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte gis likevel

a) til elever som er tatt opp i et utdanningsprogram i land utenfor Norden gjennom et samarbeid mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole. Det er en forutsetning at opplegget har fått godkjenning av departementet. For undervisningsåret 2007–2008 er inntil én elevgruppe ved de norske skolene som regnes opp i punkt C i vedlegg til fjerde del, med i ordningen.

   Det er en forutsetning at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til forsinkelse i utdanningen.

b) til elever som tar et år med videregående opplæring i land utenfor Norden gjennom utvekslingsprogram. Det er en forutsetning at utvekslingen skjer i regi av utvekslingsorganisasjoner som er godkjent av departementet. Det er videre en forutsetning at søkeren dokumenterer at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til at søkeren blir forsinket i denne utdanningen. Det gis ikke støtte til kurs på videregående trinn 1.

c) til et begrenset antall elever i yrkesfaglig studieretning som tar utenlandsopphold i kortere tid, og som får utdanningen godkjent. Det går fram av punkt E i vedlegg til fjerde del hvem som er omfattet av denne ordningen.

d) til studieopphold gjennom Leonardo-programmet eller andre nasjonalt inngåtte avtaler som varer i minst tre måneder. Er oppholdet etter slike avtaler kortere enn tre måneder, kan søkeren beholde den støtten vedkommende har rett til etter annen eller tredje del.

Kapittel 36 Støtte til språklig tilretteleggingssemester

§ 36-1 *Språklig tilretteleggingssemester*

Som en forsøksordning gis det støtte til opplæring i språk og samfunnsfag når søkeren

a) planlegger høyere gradsutdanning som gir rett til støtte i et land utenfor Norden som ikke er engelskspråklig, eller

b) planlegger høyere gradsutdanning som gir rett til støtte i Finland eller Island

Kurset må tas i det landet der utdanningen skal tas, og normalt ved et universitet. Det kan gjøres unntak dersom slikt kurs ikke tilbys i landet. Kurset må da tas i et land med samme offisielle språk som landet der utdanningen skal tas.

Opplæringen må være på fulltid, med minimum 15 undervisningstimer per uke, og vare i minst tre måneder. Til lengre kurs kan det gis støtte i inntil ett semester.

§ 36-2 *Begrensning for delstudenter*

Støtte til språklig tilretteleggingssemester gis ikke til studenter som tar utdanning etter § 5-1 (delstudenter).

§ 36-3 *Støtte til ett semester per språk*

Det gis ikke støtte til mer enn ett semester med språkopplæring i samme språk.

§ 36-4 *Ingen skolepengestøtte*

Det gis ikke støtte til dekning av skolepenger etter kapittel 40.

§ 36-5 *Omgjøring av lån til utdanningsstipend*

Dersom søkeren ikke begynner på en utdanning i landet der det språklige tilretteleggingssemesteret ble tatt innen ett år etter fullført språkopplæring, blir ikke lån gjort om til utdanningsstipend etter § 26-1. Det gjelder samme unntak som i § 27-2.

Kapittel 37 Stipend til forberedende språkkurs (språkstipend)

§ 37-1 *Vilkår for språkstipend*

Det gis språkstipend når søkeren

a) er tatt opp i en utdanning som gir rett til støtte,
b) er tatt opp i en utdanning som har et annet undervisningsspråk enn engelsk, og
c) er tatt opp i en utdanning som ligger i et land utenfor Norden, eller i Finland eller Island.

Språkkurset må normalt tas i det landet der hovedutdanningen skal tas.

Språkkurset må vare i minst fire uker, med minimum 15 timer undervisning per uke. Stipend fra andre til språkkurs blir trukket fra. Språkkurset må tas forut for hovedutdanningen, men inntil to uker av kurset kan gå parallelt med hovedutdanningen.

§ 37-2 *Språkstipend for delstudenter*

Språkstipendet gis også til studenter som får støtte til utdanning etter § 5-1 (delstudenter). Det er en forutsetning at språkkurset gjennomføres før delstudiet starter.

Ordningen gjelder ikke for studenter som er i gang med språkstudium.

§ 37-3 *Språkstipendets størrelse*

Språkstipendet er på kr 15 270. Det gis ikke annen støtte.

§ 37-4 *Begrensning av språkstipendet*

Det gis ikke støtte mer enn én gang til språkkurs innen samme språk.

Språkstipendet gis kun én gang per språk, og det gis heller ikke språkstipend når det gis eller er gitt støtte til tilretteleggingssemester innen samme språk.

§ 37-5 *Omgjøring til lån*

Språkstipendet blir gjort om til lån hvis søkeren ikke begynner på en utdanning eller et delstudium i et land med det aktuelle språket som offisielt språk innen ett år etter fullført språkkurs. Det gjelder samme unntak som i § 27-2.

Kapittel 38 Krav til utdanningsopplegget

§ 38-1 *Krav om fulltidsutdanning og utdanningens lengde*

Utdanningen må være lagt opp som fulltidsutdanning i studielandet og vare i minst ett semester ved det lærestedet studenten skal studere, se likevel § 5-1.

Det gis ikke støtte til deltidsutdanning.

§ 38-2 *Unntak fra krav om utdanningens lengde*

Det kan bli gjort unntak fra kravet om at undervisningen må vare i minst ett semester, når utdanningen har direkte sammenheng med yrket til søkeren eller den tidligere utdanningen.

Kapittel 39 Utregning av støttebeløpet

§ 39-1 *Utregning av støttebeløpet*

Støttebeløpene blir regnet ut etter reglene i annen eller tredje del, avhengig av hvilken utdanning søkeren tar. Det gjelder egne regler for dekning av skolepenger og reiser, se kapittel 40 og 41.

§ 39-2 *Foreløpig vurdering ved utdanning i USA og Canada*

Til høyere utdanning i USA og Canada kan søker få en foreløpig vurdering av retten til støtte, etter standardsatsene som gjelder for det enkelte undervisningsår og i normert tid fram til godkjent hovedeksamen.

Kapittel 40 Dekning av skolepenger i høyere utdanning

§ 40-1 *Hovedregler*

Til høyere utdanning ved universitet eller annen høyere utdanningsinstitusjon som er godkjent etter § 35-1, gis det støtte til å dekke skolepenger helt eller delvis.

Støtte til skolepenger gis etter § 40-2 når skolepengene overskrider kr 1000 per semester.

Støtte til skolepenger gis i den perioden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan gis støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med redusert funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsinket på grunn av sykdom. Til andre søkere som blir forsinket i utdanningen, jf. § 9-2, gis det støtte til skolepenger i form av lån innenfor satsene i § 40-2.

§ 40-2 *Skolepengestøtte til søker som startet sin utdanning i 2004–2005 eller senere*

Til søkere som startet sin utdanning i undervisningsåret 2004–2005 eller senere gis støtte til skolepenger etter reglene i denne bestemmelsen.

Det gis støtte til skolepenger med opptil kr 104 120 for et helt undervisningsår.

Satsene varierer for ulike utdanningsnivå:

a) Til utdanning på bachelornivå gis skolepengestøtten med 50 prosent stipend og 50 prosent lån av faktiske skolepenger opptil kr 53 240. Støtte utover dette gis som lån.
b) Til utdanning på masternivå og delstudier gis skolepengestøtten med 70 prosent stipend og 30 prosent lån av faktiske skolepenger opp til kr 53 240. Støtte utover dette gis som lån.
c) Til utdanning på Ph.d.-nivå gis hele skolepengestøtten som lån.

Ved endringer i valutakursen gis stipenddelen av skolepengestøtten med et høyere beløp.

Skolepengestøtten økes ikke selv om undervisningsåret er lengre enn ti måneder, heller ikke ved komprimerte opplegg. Når undervisningsåret er kortere enn seks måneder, gis det halv skolepengestøtte.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, reduseres skolepengestøtten dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktiske skolepenger. Reduksjonen skjer først i lånedelen av skolepengestøtten.

§ 40-3 *Tilleggsstipend til dekning av skolepenger*

Til utdanning ved visse læresteder utenfor Norden gis det tilleggsstipend til dekning av skolepenger over satsene i § 40-2. Tilleggsstipendet gis etter § 40-4.

Departementet bestemmer hvilke utdanninger og læresteder som er omfattet av ordningen. Utdanning på bachelor-, master- og Ph.d.-nivå, samt delstudier, inngår i ordningen.

Tilleggsstipend gis i den perioden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan gis støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med nedsatt funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsinket på grunn av sykdom. Til andre søkere som blir forsinket i utdanningen, jf. § 9-2, gis det støtte til skolepenger i form av lån innenfor satsene i § 40-4.

§ 40-4 *Satser for tilleggsstipend*

Det kan gis tilleggsstipend med opptil kr 56 290 for et helt undervisningsår. Tilleggsstipendet blir utbetalt dersom skolepengene er høyere enn kr 104 120, inntil faktisk studieavgift.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, blir støtten til skolepenger redusert dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktisk studieavgift. Reduksjonen skjer først i skolepengestøtten, se § 40-2.

Ved endringer i valutakursen kan tilleggsstipendet økes.

§ 40-5 *Overgangsordning for søker som var i gang med utdanning før 2004–2005*

Det gis gebyrstipend til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Gebyrstipend gis etter regelverk og satser som gjaldt i undervisningsåret 2003–2004.

Det gis tilleggsstipend på inntil kr 55 320 til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som søkeren var i gang med før undervisningsåret 2004–2005, når studiet ga rett til tilleggsstipend da søkeren begynte utdanningen. Tilleggsstipend for denne gruppen gis etter regelverk og satser som gjaldt i undervisningsåret 2003–2004. Studenter som startet utdanning i 2004–2005 ved et av lærestedene som omfattes av ordningen i § 40-3, kan få tilleggsstipend etter satsene i § 40-4.

Det gis lån på inntil kr 50 880 til dekning av skolepenger til søkere som var i gang med en utdanning før undervisningsåret 2004–2005, som det ikke ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Lån gis inntil faktiske skolepenger.

§ 40-6 *Rett til skolepengestøtte*

Det gis skolepengestøtte til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt skolepengestøtte til da søkeren startet utdanningen.

Kapittel 41 Tilskudd til reiser

§ 41-1 *Tilskudd til reiser*

Det gis tilskudd til to reiser tur-retur i året til studentpris mellom registrert bosted i Norge og lærestedet. Tilskuddet gis med 100 prosent stipend i Norge og delt med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån for reiser utenfor Norge. Tilskudd til reiser i Norge gis til søker født i 1982 og senere, og det blir gjort et fradrag på kr 2 010 per undervisningsår som søkeren må dekke selv.

Maksimalt reisestipend i Norge er kr 7 000 per undervisningsår.

Søkere som får beregnet støtten etter annen del, får tilskudd til to reiser tur-retur i Norge med et fradrag på kr 646 per undervisningsår som søkeren må dekke selv etter forskriftenes § 18-1.

Vedlegg til fjerde del

Videregående opplæring som er omfattet av ordningene i § 35-4 bokstav c, d og e og § 35-5 bokstav a og c.

A

Atlantic College i Wales (2 år)
Lester Pearson College i Canada (2 år)
United World College of South East Asia i Singapore (2 år)
Li Po Chun United World College i Hong Kong (2 år)
The Armand Hammer United World College of the American West i New Mexico i USA (2 år)
United World College of the Adriatic i Trieste i Italia (2 år)
United World College of Southern Africa i Swaziland (2 år)
Mahindra United World College of India (2 år)
United World College Costa Rica (2 år)

B

Lycée Alain Chartier i Bayeux i Frankrike
Lycée Corneille i Rouen i Frankrike
Lycée Edouard Herriot i Lyon i Frankrike
Lycée François Rabelais i Vendée, Frankrike
Lycée d'enseignement général et technologique Notre Dame i Vendée i Frankrike
Lycée Chevrollier i Angers i Frankrike

C

Danielsen videregående skole, Bergen, i samarbeid med: Hillcrest Lutheran Academy, Minnesota, Cuyahoga Valley Christian Academy og Mansfield Christian School, Ohio, USA (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Skedsmo videregående skole, Skedsmo, i samarbeid med Russisk-norsk videregående skole, Moskva, Russland (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 3)

Sogn videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (utdanningsprogram for elektrofag og utdanningsprogram for medier og kommunikasjon, videregående trinn 2)

Ulsrud videregående skole, Oslo, i samarbeid med Cambridge Regional College, Cambridge, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Heltberg Private Gymnas, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England eller York College, York, til sammen én elevgruppe på 30 elever (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Oslo Handelsgymnasium i samarbeid med Beechen Cliff School, Bath, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, ett semester, videregående trinn 2)

Lindås gymnas/Internasjonal vidaregående skole i samarbeid med disse sju videregående skolene i og omkring Cardiff, South Glamorgan, Wales (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2):

- Barry Boys› Comprehensive School
- Bryn Hafren Comprehensive Girls› School
- Fitzalan High School
- St. Teilo›s Church in Wales High School
- Cardiff High School
- Coleg Glan Hafren
- Whitchurch High School

Drottningborg videregående skole, Grimstad, i samarbeid med Lincoln Lutheran High School, Nebraska, USA (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Bergeland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Somerset College of Arts and Technology, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, formgivingsfag, videregående trinn 2)

Øystese videregående skole, i samarbeid med St. Paul's Lutheran High School, USA (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Kvadraturen videregående skole, Kristiansand, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (utdanningsprogram for elektrofag, videregående trinn 2)

Stovner videregående skole, Oslo, i samarbeid med Hammersmith and West London College, London, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Hetland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Oxford College of Further Education, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Nord- og Sør-Trøndelags fylkeskommuner i samarbeid med Norfolk County, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Tromsdalen videregående skole i samarbeid med Cambridge Regional College, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

D

Elever som har fått opptak gjennom kulturkontoret ved Den franske ambassaden til yrkesfaglig utdanning ved disse skolene:

- Lycée Hôtelier i La Rochelle i Frankrike (hotell- og restaurantfag)
- Lycée d'Hôtellerie et de Tourisme i Illkirch, Frankrike (hotell- og restaurantfag)
- Lycée Hôtelier Raymond Mondon i Metz i Frankrike (hotell- og næringsmiddelfag)
- Lycée Charles de Gaulle i Muret i Frankrike (mekaniske fag)
- Lycée Professionel Experimental de Guerande (akvakultur)
- Lycée d'hotellerie et de Tourisme de Saint-Quentin-en Yvelines (hotell- og næringsmiddelfag)

E

Det samme gjelder

a) en elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til å ta studieopphold i åtte uker ved Lycée Professionel Paul Valéry, Menton, Frankrike (utdanningsprogram for restaurant- og matfag, restaurantfag , videregående trinn 2)
b) en elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til å ta studieopphold i to måneder i Bielefeld, Tyskland (utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon, kjøretøy, videregående trinn 2)
c) en elevgruppe fra Romsdal videregående skole, Molde, til å ta studieopphold i seks uker i Bielefeld, Tyskland (utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon, kjøretøy, videregående trinn 2)
d) to elevgrupper à 15 elever fra Valle vidaregåande skule til å ta studieopphold i ett semester ved Staatliche Zeichenakademie, Zadkine, Nederland (videregående trinn 2, utdanningsprogram for design og håndverk, design og gullsmedhåndverk)

Fødselsstipend, sykestipend og flyktningstipend

Kapittel 42 Fødselsstipend

§ 42-1 *Vilkår for fødselsstipend*

Søker som får barn i utdanningsperioden får i en periode hele støtten som fødselsstipend når følgende vilkår er oppfylt:

a) søkeren må ha hatt rett til støtte i de siste seks månedene før fødselen eller adopsjonen (opptjeningsperiode). Det kan gjøres unntak ved prematur fødsel,
b) søkeren må bo sammen med barnet, og
c) søkerens ektefelle eller samboer kan ikke samtidig motta fødselspenger fra folketrygden. Det blir gjort unntak dersom ektefellen eller samboeren benytter ordningen med tidskonto.

Når en søker tar permisjon fra studiet på grunn av fødsel, gis det fødselsstipend i permisjonstiden.

Foreldrene kan ikke få fødselsstipend samtidig.

§ 42-2 *Hvor lang tid det gis fødselsstipend*

Fødselsstipendet gis i opp til 42 uker. Tre uker før fødselen og seks uker etter fødselen er forbeholdt mor til barnet. Ved adopsjon gis stipend til mor eller far i 39 uker etter adopsjonen.

Ved flerbarnsfødsel blir det samlede uketallet på 42 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett. Ved flerbarnsadopsjon blir uketallet på 39 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett.

Fødselsstipendet gis også i perioden 15. juni til 14. august (sommerferien).

§ 42-3 *Beregning av fødselsstipendet*

Stipendet regnes ut fra den maksimale summen som søkeren har krav på, se første, annen, tredje og fjerde del.

§ 42-4 *Søknadsfrist*

Søknad om fødselsstipend og dokumentasjon på fødselen må være innkommet senest tolv måneder etter fødselen.

Kapittel 43 Sykestipend

§ 43-1 *Vilkår for sykestipend*

Søker som blir syk og av den grunn er helt studieufør i en del av søknadsperioden, kan få lånet for denne tiden omgjort til sykestipend, men ikke for mer enn fire måneder og to uker per undervisningsår. Sykdomsperioden må dokumenteres. Omgjøring gis for halve måneder.

Lån for de første fjorten dagene av en sykdomsperiode (karenstid) blir ikke gjort om til sykestipend.

§ 43-2 *Sykestipend ved sykdom hos egne barn*

Søker som er helt forhindret fra å følge undervisningen i en del av søknadsperioden på grunn av dokumentert sykdom hos egne barn under ti år, får også sykestipend.

§ 43-3 *Begrensning i rett til sykestipend*

Lån omgjøres til stipend bare for

sykdomsperioder som oppstår etter at søknad om lån er kommet inn til Lånekassen.

Retten til omgjøring gjelder ikke for søker som er syk når undervisningen tar til. Det gjøres unntak når søkeren er i en flerårig utdanning.

§ 43-4 *Begrensninger ved samtidige ytelser fra folketrygden*

Søker som har rett til sykepenger, attføringspenger eller rehabiliteringspenger fra folketrygden for sykdomsperioden, får ikke omgjort lån til stipend for den tiden de har slike ytelser.

§ 43-5 *Søknadsfrist*

Søknad om sykestipend må være innkommet senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

Kapittel 44 Flyktningstipend

§ 44-1 *Vilkår for flyktningstipend*

Flyktningstipendet gis i inntil tre år til utenlandsk statsborger som har fått asyl i Norge, og som tar vanlig videregående opplæring her i landet, eller som tar grunnskoleopplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 4A–1.

§ 44-2 *Tidsbegrenset rett til flyktningstipend*

Dersom utdanningen påbegynnes innen tre år etter at søkeren kom til Norge, gis det stipend i inntil tre år. Dersom utdanningen påbegynnes innen fire år etter at søkeren kom til Norge, gis det stipend i inntil to år. Dersom utdanningen påbegynnes innen fem år etter at søkeren kom til Norge, gis stipend i inntil ett år. Tiden regnes fra den datoen asyl ble innvilget.

Perioden mellom dato for asyl og oppstart av utdanningen utvides med to år dersom søkeren

a) har barn eller får barn i løpet av den tiden flyktningstipend normalt kunne gis. Utdanningen må ta til før barnet er fylt ti år.
b) har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A–1 før vanlig videregående opplæring.

Innenfor disse grensene gis flyktningstipendet så lenge søkeren har rett til støtte etter første del, men maksimalt i inntil tre år.

§ 44-3 *Avbrutt utdanning*

Dersom utdanningen blir avbrutt, kan støtten bli krevd tilbake, se kapittel 9. Flyktningstipend blir ikke gjort om til lån etter kapittel 12 og 13, men kan gå til fradrag ved senere søknad om støtte.

§ 44-4 *Beregning av støttebeløp ved videregående opplæring etter annen del*

For søker som tar videregående opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 3-1, regnes støttebeløpet ut etter reglene i annen del.

Hele støttebeløpet gis som stipend, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

§ 44-5 *Beregning av støttebeløp ved grunnskoleopplæring eller videregående opplæring etter tredje del*

For søker som tar opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, regnes støttebeløpet ut etter reglene i tredje del.

For søker som tar vanlig videregående opplæring uten rett etter opplæringslova § 3-1, regnes støttebeløpet ut etter reglene i tredje del.

Hele støttebeløpet gis som stipend, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

Støtte og ettergivelse for statsborgere fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen)

Kapittel 45 Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del

§ 45-1 *Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del*

Sjette del gjelder for statsborgere over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge, etter de vilkårene som Kunnskapsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen.

Kapittel 46 Krav til søkeren

§ 46-1 *Grunnleggende vilkår*

Det er et vilkår at søkeren har fått studieplass i høyere utdanning etter de vilkårene som er nevnt i § 45-1, har oppholdstillatelse som utdanningssøker, og skal bruke utdanningen i hjemlandet når studiet er fullført.

§ 46-2 *Vilkår om opphold i hjemlandet før søknad om opptak*

Det er et vilkår at søkeren har søkt om opptak til utdanning under kvoteordningen fra hjemlandet og dokumenterer opphold i hjemlandet i minst ett år før opptak i utdanningen.

§ 46-3 *Unntak fra § 46-2*

Unntak fra kravet om å søke fra hjemlandet kan bli gjort for søker som tidligere har fått støtte fra Lånekassen, eller som har finansiert høyere utdanning i Norge gjennom Norad og Norges forskningsråd o.l. Det er da en forutsetning at samlet studietid ikke overstiger fem år.

Kapittel 47 Hva slags utdanning det gis støtte til

§ 47-1 *Hva slags utdanning det gis støtte til*

Utdanningen må være godkjent for støtte etter forskriftens første del. Det gis støtte til Ph.d.-utdanning til studenter som får støtte under kvoteordningen.

§ 47-2 *Innføringskurs i norsk eller samisk*

Søker som er tatt opp til et utdanningsprogram med norsk eller samisk som undervisingsspråk, får støtte i inntil ett år til innføringskurs i norsk eller samisk før utdanningen.

Kapittel 48 Hvor lang tid det gis støtte

§ 48-1 *Hovedregel*

Det gis støtte i normert tid for utdanningen, innenfor en ramme på fire år. Et eventuelt innføringskurs i norsk eller samisk kommer i tillegg til de fire årene.

§ 48-2 *Kombinasjon masterutdanning og Ph.d.-utdanning*

Dersom søkeren planlegger Ph.d.-utdanning, gis det bare støtte i ett år på mastergradsnivå.

§ 48-3 *Utvidet støtteperiode ved feltarbeid i hjemlandet*

Dersom feltarbeid i hjemlandet inngår i utdanningen, utvides støtteperioden tilsvarende lengden på feltarbeidet, slik at det gis støtte i inntil fem år. Støtte til feltarbeid gis etter de samme reglene som gjelder for norske søkere, se § 5-1.

§ 48-4 *Forsinkelse i utdanningen*

Ved forsinkelse i utdanningen kan det gis støtte i inntil ett år mer enn normert tid, se § 9-2. Det er en forutsetning at søkeren fortsatt har studieplass under kvoteordningen. Det gis ikke støtte til repetisjon av innføringskurs.

Kapittel 49 Utregning av støttebeløpet

§ 49-1 *Utregning av støttebeløpet*

Ved utregning av støttebeløpet gjelder reglene i tredje del og kapittel 42 og 43. Det gjelder egne regler for støtte til reiser, jf. §§ 49-3 til 49-5.

Det gis støtte i 12 måneder per undervisningsår for Ph.d.-studenter.

§ 49-2 *Forsørgerstipend*

Søker får forsørgerstipend for barn født i 1992 eller senere som har oppholdstillatelse og som bor sammen med søkeren i Norge.

§ 49-3 *Tilskudd til innreise og hjemreise*

Det gis tilskudd til innreise ved starten av utdanningen og til hjemreise når utdanningen er avsluttet.

§ 49-4 *Tilskudd til årlig hjemreise*

Det gis tilskudd til en årlig hjemreise etter satsene i Lånekassen, når studiet har vart i mer enn ett år og søkeren ikke har hatt feltarbeid i semesteret før, eller skal ha feltarbeid i semesteret etter. Det er en forutsetning for støtte til slik reise at søkeren faktisk gjennomfører reisen.

§ 49-5 *Beregning av tilskudd til reiser*

Tilskuddet til reiser i Norge etter §§ 49-3 og 49-4 gis etter regelverket i § 30-1. Aldergrense, maksimalsats og egenandel i § 30-1 gjelder likevel ikke for kvotestudenter.

Tilskuddet til reiser i utlandet gis med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån.

Kapittel 50 Ettergivelse av utdanningslån

§ 50-1 *Ettergivelse av utdanningslån ved varig bosetting i hjemlandet*

Låntakere får ettergitt utdanningslån som er gitt etter sjette del når de reiser tilbake til hjemlandet for å bosette seg varig der.

§ 50-2 *Bosetting i Norge eller annet land*

Låntaker som bor i Norge eller i et annet land enn hjemlandet etter avsluttet utdanning, får ikke lånet ettergitt. For disse gjelder reglene i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter.

§ 50-3 *Unntak ved humanitære grunner*

Dersom det foreligger humanitære grunner til at låntakeren ikke kan bosette seg i hjemlandet etter avsluttet utdanning, som krig, alvorlig uro eller forfølgelse, kan lånet bli ettergitt dersom låntakeren bosetter seg i et annet land som er omfattet av kvoteordningen.

§ 50-4 *Tilbakevending til Norge*

Dersom låntakeren senere vender tilbake til Norge, vil vedtaket om ettergivelse bli opphevet. Er vedtaket eldre enn ti år, blir vedtaket likevel ikke endret.

TILBAKEBETALING

Forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 2007

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20.12.06 med hjemmel i lov 03.06.2005 nr 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven) §§ 8, 9, 10, 14 og 15

Første del Forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter 33

Kapittel 1 Tidspunkt for forrentning av utdanningslånet og tilbakebetalingsplan 33
Kapittel 2 Rentevilkår 33
Kapittel 3 Terminbeløp 34
Kapittel 4 Nedbetalingstid 34
Kapittel 5 Ekstra innbetaling og innfrielse 34
Kapittel 6 Forfall, betalingsvarsel og gebyr 35
Kapittel 7 Følger av mislighold av betalingsforpliktelse eller brudd på opplysningsplikt 35
Kapittel 8 Utdanningsgjeld og gjeldsordning 36
Kapittel 9 Fordringer som ikke anses mulig å inndrive 37
Kapittel 10 Personlig gjeld 37

Annen del Rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse 38

Kapittel 11 Rentefritak under utdanning 38
Kapittel 12 Rentefritak av sosiale og økonomiske årsaker 38
Kapittel 13 Generelt om rentefritak 39
Kapittel 14 Betalingsutsettelse 40
Kapittel 15 Ettergivelse 40
Kapittel 16 Opplysningsplikt 41
Kapittel 17 Mislighold av betalingsforpliktelser og brutt opplysningsplikt 41

Tredje del Ettergivelse av utdanningslån i 2007 for låntakere som er bosatt i og utøver et yrke i Finnmark og utvalgte kommuner i andre fylker (regionen) 42

Kapittel 18 Omfang 42
Kapittel 19 Krav til låntakeren 42
Kapittel 20 Opptjeningsperiode for ettergivelse 43
Kapittel 21 Ettergivelsesregler 43
Kapittel 22 Søknadsfrist og foreldelse 44

Fjerde del Ettergivelse av utdanningslån i 2007 for kandidater som har fullført langvarig universitets- og høyskoleutdanning i høstsemesteret 2006 eller i vårsemesteret 2007 45

Kapittel 23 Generelt 45
Kapittel 24 Tidsrom 45
Kapittel 25 Beløp som kan bli ettergitt i forhold til normert tid for utdanningen 45
Kapittel 26 Normert tid for utdanninger som gir rett til ettergivelse 46
Kapittel 27 Eksamen/grad fra universitetet/høyskole i utlandet 48
Kapittel 28 Tidspunkt for ettergivelse 48
Kapittel 29 Søknad om ettergivelse 48

Femte del Misligholdt utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingssentral 49

Kapittel 30 Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingssentral og gjeldsordninger 49
Kapittel 31 Betalingsvilkår for utdanningsgjeld som er overført permanent til Statens innkrevingssentral 49

Forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter

Kapittel 1 Tidspunkt for forrentning av utdanningslånet og tilbakebetalingsplan

§ 1-1 *Forrentning av utdanningslånet*

Utdanningslånet blir satt rentebærende fra det første månedsskiftet etter at låntakeren har avsluttet eller avbrutt utdanningen, eller når låntakeren ikke har rett til støtte etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, første del og fjerde del. Det blir også regnet renter når låntakeren er i utdanning, men ikke får støtte, se kapittel 11.

Gjeld fra tidligere utdanning er rentebærende når låntakeren er i deltidsutdanning.

§ 1-2 *Tilbakebetalingsplan*

Det blir sendt ut tilbakebetalingsplan når lånet er satt rentebærende.

En låntaker som har fått tilbakebetalingsplan og deretter har fått støtte til ny utdanning, får fastsatt ny tilbakebetalingsplan for den samlede gjelden.

Kapittel 2 Rentevilkår

§ 2-1 *Beregning av flytende renter*

Lånet blir forrentet etter renten på statskasseveksler som har fra null til tre måneder igjen til innløsning. I tillegg kommer én prosent p.a. til delvis dekning av administrasjonskostnader og tap.

Renten blir fastsatt for hvert kvartal av Lånekassen. Mellom observasjons- og virkningsperioden er det et kvartal. Renten blir belastet på etterskudd den siste datoen i hver måned.

Det blir regnet én prosent høyere rente enn ordinært av hele lånet fra den datoen gjelden er sagt opp som følge av mislighold.

§ 2-2 *Binding av renten*

Låntakeren kan inngå avtale om å binde renten for en periode på tre eller fem år.

Renten blir da fastsatt etter renten på statsobligasjoner som har tre eller fem år igjen til innløsning. I tillegg kommer én prosent p.a. til delvis dekning av administrasjonskostnader og tap.

Renten blir fastsatt for hvert kvartal av Lånekassen. Mellom observasjons- og virkningsperiode er det én måned. Renten blir belastet på etterskudd den siste datoen i hver måned.

Det blir regnet én prosent høyere rente enn ordinært av hele lånet fra den datoen gjelden er sagt opp som følge av mislighold.

Låntaker som har inngått avtale om å binde renten, skal betale i samsvar med avtalen.

Det er ikke anledning til å binde renten på kun en del av lånet.

Søknad om å binde renten må være kommet inn til Lånekassen senest den 10. i den måneden rentetilbudet gjelder fra.

Ved ekstra innbetalinger eller innfrielse av gjelden i avtaleperioden, blir det regnet renteerstatning etter en over- eller underkurs, som blir avregnet mot gjelden i Lånekassen.

Avtalen om rentebinding blir opphevet dersom låntakeren

1) begynner i fulltids- eller deltidsutdanning i avtaleperioden og får lån og/eller stipend fra Lånekassen, eller
2) innfrir gjelden i avtaleperioden. Se § 5-2.

Dersom det ikke er inngått ny avtale om å binde renten når avtaleperioden er ute, blir lånet forrentet etter reglene i § 2-1.

§ 2-3 *Avgrensning i adgangen til å inngå avtale om binding av renten*

Følgende låntakere kan ikke inngå avtale om å binde renten:
a) låntaker under 18 år
b) låntaker som har kortere nedbetalingstid enn avtaleperioden
c) låntaker med lån som ikke er satt rentebærende
d) låntaker med oppsagt lån
e) låntaker i gjeldsordning
f) låntaker i deltidsutdanning med støtte fra Lånekassen og som har rentebærende lån fra tidligere utdanning.

§ 2-4 *Rentesrente*

Det blir regnet rentesrente med den rentesatsen som gjelder. Renter som ikke er betalt, blir satt rentebærende 15. mai og 15. november. For låntaker som har lån fra før 1. juli 1985, blir det ikke regnet renter av rentegjeld som er opparbeidet før 1. januar 1990.

Kapittel 3 Terminbeløp

§ 3-1 *Fastsettelse av terminbeløp*

Terminbeløpene fastsettes etter annuitetsprinsippet, slik at gjelden nedbetales i løpet av den fastsatte nedbetalingstiden. Minste terminbeløp er kr 2 820.

§ 3-2 *Unntak i særlige tilfelle*

I særlige tilfelle kan Lånekassen fravike reglene for fastsettelse av terminbeløpene.

§ 3-3 *Justering av terminbeløpet*

Terminbeløpet blir justert når rentesatsen endres.

Kapittel 4 Nedbetalingstid

§ 4-1 *Vanlig nedbetalingstid*

Den lengste nedbetalingstiden er 20 år fra den siste datoen lånet blir satt rentebærende. Lån over kr 200 000 vil normalt gi 20 års nedbetalingstid.

§ 4-2 *Utvidet nedbetalingstid*

Når det gis betalingsutsettelse, blir nedbetalingstiden normalt utvidet. Nedbetalingstiden kan ikke bli utvidet til mer enn 30 år.

§ 4-3 *Kortere nedbetalingstid*

Lånet skal være nedbetalt innen låntakeren fyller 65 år. For låntakere over 45 år blir terminbeløpene oppjustert slik at lengste nedbetalingstid blir kortere enn 20 år.

Kapittel 5 Ekstra innbetaling og innfrielse

§ 5-1 *Ekstra innbetaling på lån med flytende rente*

Låntaker med lån som blir forrentet etter § 2-1 (flytende rente), kan innfri eller betale ned gjelden raskere og med større beløp enn det som er fastsatt i betalingsplanen, uten ekstra kostnader.

§ 5-2 *Ekstra innbetaling på lån med bundet rente*

For låntaker som har inngått avtale om å binde renten etter § 2-2, vil ekstra innbetalinger eller innfrielse av gjelden i avtaleperioden føre til at det blir regnet renteerstatning etter en over- eller underkurs.

§ 5-3 *Refusjon av ekstra innbetalinger*

Ekstra innbetalinger vil bare i særlige tilfeller kunne bli refundert.

Kapittel 6 Forfall, betalingsvarsel og gebyr

§ 6-1 *Terminforfall og betalingspause*

Første terminforfall blir fastsatt til om lag sju måneder etter at utdanningen er avsluttet eller avbrutt, eller når låntakeren ikke lenger mottar støtte fra Lånekassen (betalingspause). Dette gjelder også ved ny betalingsplan etter § 1-2.

En låntaker som får støtte til deltidsutdanning og har lån det tidligere er utstedt tilbakebetalingsplan for, kan ikke få ny betalingspause.

Terminforfallene er 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november.

§ 6-2 *Låntakerens plikt til innbetaling til tross for manglende betalingsvarsel*

Terminbeløpet skal betales selv om låntakeren ikke har fått betalingsvarsel, se § 16-2.

§ 6-3 *Gebyr ved førstegangs betalingsvarsel*

Ved varsling om terminbeløp som forfaller, påløper et gebyr på kr 35. For låntakere som benytter e-faktura, påløper ikke slikt gebyr.

§ 6-4 *Gebyr ved andregangs betalingsvarsel (første purring)*

Ved andregangs betalingsvarsel, påløper et gebyr på kr 280.

§ 6-5 *Gebyr ved tredjegangs betalingsvarsel (varsel om oppsigelse)*

Ved tredjegangs betalingsvarsel, påløper et gebyr på kr 490.

§ 6-6 *Prioriteringsrekkefølge ved innbetaling*

En innbetaling dekker i denne rekkefølgen: eventuelle inkassoomkostninger, gebyr, renter og lån.

§ 6-7 *Transaksjonskostnader*

Låntakeren har ansvaret for transaksjonskostnadene ved å betale gjelden. Lånekassen legger til kostnadene på låntakerens konto.

Kapittel 7 Følger av mislighold av betalingsforpliktelse eller brudd på opplysningsplikt

§ 7-1 *Følger av unnlatt innbetaling etter tredjegangs betalingsvarsel*

Lånekassen kan kreve at hele gjelden blir innfridd før forfallstiden dersom låntakeren vesentlig misligholder låneavtalen. Dersom låntakeren ikke betaler innen fristen gitt i tredjegangsvarsel, fatter Lånekassen vedtak om oppsigelse av hele gjelden, og Statens innkrevingssentral overtar innkreving av den misligholdte gjelden. Oppsigelsen oppheves dersom låntakeren betaler eller får innvilget betalingsutsettelse for forfalte, ubetalte terminbeløp. Det vises til bestemmelsene om betalingslettelser i annen del. Ved oppheving av oppsigelsen, trekker Lånekassen saken tilbake fra Statens innkrevingssentral.

Det regnes én prosent høyere rente enn ordinært på hele lånet fra den datoen gjelden er sagt opp, jf. lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976.

Med gjeld menes lån, renter, gebyr og omkostninger.

§ 7-2 *Innkreving av misligholdt gjeld*

Dersom låntakeren ikke betaler hele det forfalte, ubetalte terminbeløpet kan Statens innkrevingssentral inngå frivillig betalingsavtale for det forfalte beløpet.

Krav om tilbakebetaling av forfalt del av utdanningsgjeld kan inndrives ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7.

§ 7-3 *Tvangsinnkreving*

Krav om tilbakebetaling av utdanningsgjeld er tvangsgrunnlag for utlegg. Ved vesentlig mislighold kan Statens innkrevingssentral som særnamsmannsmyndighet avholde utleggsforretning for hele gjelden etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven. Statens innkrevingssentral kan også sende begjæring om utlegg til stedlig namsmann.

Dersom forfalte ubetalte terminbeløp innbetales, kan innkrevingen stanses.

§ 7-4 L*ånetaker i utlandet*

Dersom låntakeren er bosatt i utlandet, kan Statens innkrevingssentral kreve inn gjelden der låntakeren bor. Statens innkrevingssentral kan benytte inkassobyrå, advokat eller rettsapparatet. Innkrevingen kan stanses dersom forfalte, ubetalte terminbeløp innbetales, selv om saken er oversendt inkassobyrå eller advokat for låntakere som er bosatt i utlandet.

§ 7-5 *Gebyrer*

Låntaker kan belastes gebyrer og kostnader i forbindelse med tilbakebetaling og innkreving av gjelden.

§ 7-6 *Vedvarende og grovt mislighold*

Ved vedvarende og grovt mislighold av betalingsforpliktelsene, kan låntakerens gjeld bli permanent overført til Statens innkrevingssentral. En permanent overføring av gjelden til Statens innkrevingssentral medfører tap av rettigheter gitt i eller i medhold av utdanningsstøtteloven.

Misligholdet blir ansett som vedvarende og grovt når gjelden har vært oppsagt i tre år.

§ 7-7 *Unntak fra § 7-6*

Det gjøres unntak fra § 7-6 dersom ett av følgende forhold er til stede:

a) låntakeren har en løpende frivillig betalingsordning,
b) låntakeren har en løpende tvungen betalingsordning,
c) låntakeren har betalt inn et vesentlig beløp de siste tolv månedene,
d) låntaker dokumenterer at den nåværende situasjonen gir rett til betalingslettelser etter annen del, eller
e) særskilte forhold gjør det rimelig å unnta gjelden for overføring.

Krav om unntak må begrunnes og framsettes innen den fristen som er angitt i varsel om permanent overføring av gjelden til Statens innkrevingssentral. Krav om unntak etter at gjelden er permanent overført blir ikke behandlet.

§ 7-8 *Andre følger av mislighold av betalingsplikten*

Mislighold av betalingsplikten kan føre til avslag på søknad om støtte til ny utdanning etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte og avslag på søknad om betalingsutsettelse, rentefritak og ettergivelse, se § 17-3 og forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

§ 7-9 *Følger av brudd på opplysningsplikten*

Dersom en låntaker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, og dermed har fått eller har forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som forskriftene ikke gir rett til, kan Lånekassen kreve støttebeløpet tilbakebetalt og regne renter fra det tidspunktet låntakeren fikk tildelt støtte. Hele gjelden kan bli sagt opp og innkrevd etter §§ 7-2 – 7-4. Låntakeren kan miste retten til betalingslettelse og ettergivelse.

Ved vurderingen av misligholdet legges det i hovedsak vekt på hvor lenge misligholdet har pågått og på størrelsen av uberettiget mottatt støtte.

Kapittel 8 Utdanningsgjeld og gjeldsordning

§ 8-1 *Utenrettslig gjeldsordning*

Utdanningsgjeld kan tas med i gjeldsordninger utenfor gjeldsordningsloven (utenrettslig gjeldsordning). En søknad om slik gjeldsordning skal inneholde dokumenterte opplysninger om låntakers inntekter, formue, gjeld, antall barn, leveomkostninger og annet som kan være av betydning for saken. Det skal også gis slike opplysninger for ektefelle eller samboer i den grad det kan ha betydning for saken.

§ 8-2 *Gjeldsordning etter gjeldsordningsloven*

Når låntaker oppnår gjeldsordning etter gjeldsordningsloven, skal betalingsvilkårene fastsettes i samsvar med den.

En gjeldsordning vil normalt gå ut på at usikret gjeld blir slettet etter gjeldsordningsperioden, som normalt er fem år, jfr. gjeldsordningsloven kapittel 4 og 5.

Dersom gjeldsordningen ikke kommer i stand, skal låntakeren behandles etter andre bestemmelser i denne forskrift.

§ 8-3 *Spørsmål om ny utdanningsstøtte*

I gjeldsforhandlingsperioden og i gjeldsordningsperioden kan låntakeren som hovedregel ikke få nytt lån og/eller stipend. Dersom utdanningen er avtalt eller stadfestet i gjeldsordningen, kan ny støtte vurderes ut fra de alminnelige kriterier for tildeling, herunder tidligere mislighold, se § 7-8.

Kapittel 9 Fordringer som ikke anses mulig å inndrive

§ 9-1 *Ettergivelse av gjeld*

Lån, renter og omkostninger kan ettergis i den grad det ikke anses mulig å inndrive fordringen. En søknad om ettergivelse skal inneholde dokumenterte opplysninger om inntekten, formuen, gjelden, antall barn og levekostnadene til låntakeren. Søknaden skal også inneholde tilsvarende opplysninger om ektefelle eller samboer og annet som kan være av betydning i saken.

Ved vurderingen av søknaden skal det legges vekt på de økonomiske forholdene til låntakeren, både om betalingsevnen er varig sterkt nedsatt og hvor lenge misligholdet har vart. Dessuten skal det legges vekt på hvilke tiltak som har vært gjennomført i saken, og det skal vurderes hvilke tiltak som vil være mest hensiktsmessige for innkrevingen i framtiden. Låntakeren kan ikke få ettergivelse dersom det vil virke støtende.

§ 9-2 *Innskrenket klageadgang*

Låntaker har ikke klageadgang etter reglene i forvaltningsloven for avgjørelser fattet i saker om gjeldsordning utenfor gjeldsordningsloven og ettergivelse av fordringer som ikke anses mulig å inndrive.

Kapittel 10 Personlig gjeld

§ 10-1 *Personlig gjeld*

Utdanningsgjeld gitt i medhold av utdanningsstøtteloven er personlig gjeld og kan ikke overdras til andre.

§ 10-2 *Ettergivelse ved død*

Dør låntakeren, blir gjelden ettergitt.

Rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse

Kapittel 11 Rentefritak under utdanning

§ 11-1 *Vilkår for rett til rentefritak etter bestått fulltidsutdanning*

En låntaker som har bestått fulltidsutdanning og dokumenterer å ha hatt rett til støtte etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, første del og fjerde del, har rett til rentefritak i så lang tid som det kunne ha blitt gitt støtte.

En låntaker som tar utdanning uten å søke om støtte, må søke om rentefritak innen foreldelsesfristen i § 13-2.

§ 11-2 *Vilkår for rett til rentefritak etter bestått deltidsutdanning*

En låntaker som har bestått deltidsutdanning, og som dokumenterer å ha hatt rett til støtte etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, første del, har rett til rentefritak dersom låntakeren har en brutto månedsinntekt på kr 14 980 eller lavere. Grensen blir hevet med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger.

Låntakeren må søke om rentefritak innen foreldelsesfristen i § 13-2.

§ 11-3 *Rett til rentefritak på grunn av tillitsverv*

En låntaker som har tillitsverv på fulltid i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad, får rentefritak dersom tillitsvervet varer i minst tre måneder sammenhengende og brutto månedsinntekt er kr 14 980 eller lavere. Grensen blir hevet med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger.

Rentefritak på grunn av tillitsverv kan gis i inntil tolv måneder.

§ 11-4 *Rett til rentefritak ved permisjon eller ved deltakelse i Leonardo- eller Sokratesprogram*

En låntaker som har permisjon fra studiet og får studentstipend, eller en låntaker som deltar i et Leonardo- eller Sokratesprogram i en periode som varer i minst tre måneder, får rentefritak dersom brutto månedsinntekt er kr 14 980 eller lavere. Grensen blir hevet med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger.

Kapittel 12 Rentefritak av sosiale og økonomiske årsaker

§ 12-1 *Rett til rentefritak av sosiale og økonomiske årsaker*

En låntaker som oppfyller ett av kravene i bokstav a–d nedenfor og som samtidig har en brutto månedsinntekt på kr 14 980 eller lavere, har rett til rentefritak. Inntektsgrensen blir økt med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger. Låntakeren må dokumentere grunnlaget for søknaden om rentefritak.

a) *Forhold knyttet til sykdom og arbeidsledighet*

Låntaker som dokumenterer
1) sykdom,
2) medisinsk rehabilitering,
3) yrkesrettet attføring,
4) tidsbegrenset uførestønad eller
5) registrert arbeidsledighet.

Det er en forutsetning at forholdet varer i minst tre måneder sammenhengende.

b) *Verneplikt eller elev ved militær skole*

Låntaker som avtjener militær eller sivil verneplikt i Norge, låntaker som er elev ved en militær skole og borgere fra EØS-land som avtjener verneplikt i hjemlandet.

Det er en forutsetning at forholdet varer i minst tre måneder sammenhengende.

c) *Fødsel eller adopsjon*

Låntaker som dokumenterer fødsel og omsorg etter fødsel. Den av foreldrene som har omsorgen for barnet, får rentefritak i inntil tolv måneder fra fødselen. Ved adopsjon av barn under ti år gis det rentefritak etter samme regler i inntil tolv måneder fra adopsjonsdato. I perioder der foreldrene deler omsorgen, kan rentefritaket bli delt.

d) *Omsorgsarbeid*

Låntaker som har omsorgsarbeid som varer i minst tre måneder sammenhengende. Som omsorgsarbeid regnes omsorg for barn under ti år eller omsorg for uføre, funksjonshemmede eller eldre med stort pleiebehov i den nærmeste familien. Se likevel § 12-5.

§ 12-2 *Rett til rentefritak ved økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven*

En låntaker som dokumenterer at han eller hun i minst tre måneder sammenhengende ikke har hatt annen inntekt enn økonomisk stønad etter § 5-1 i sosialtjenesteloven har rett til rentefritak. Rentefritak etter dette punktet kan gis for inntil tre år til sammen.

§ 12-3 *Rett til rentefritak ved fulltidsarbeid og lav bruttoinntekt*

En låntaker som dokumenterer å ha hatt sammenhengende fulltidsarbeid i en periode på tolv måneder eller lenger, har rett til rentefritak når bruttoinntekten per måned er kr 10 655 eller lavere i gjennomsnitt i perioden. Beløpet heves med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger. Se likevel § 12-5. Rentefritak etter dette punktet kan gis for inntil tre år til sammen.

§ 12-4 *Rett til rentefritak ved soning og lav bruttoinntekt*

En låntaker som dokumenterer å ha sonet i fengsel eller sikringsanstalt i tolv måneder sammenhengende eller lenger, har rett til rentefritak når gjennomsnittlig bruttoinntekt per måned er kr 10 655 eller lavere i den samme perioden. Beløpet heves med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger. Se likevel § 12-5.

§ 12-5 *Behovsprøving av rentefritak mot ektefelle, partner eller samboers inntekt*

Rentefritak etter § 12-1 d, § 12-3 og § 12-4, behovsprøves mot inntekten til låntakerens ektefelle, eller partner, eller samboer som låntakeren har felles barn med.

Rentefritak gis bare til den som selv har inntekt under grensen. Det er en forutsetning at den samlede bruttoinntekten per måned er under kr 29 960. Grensen heves med kr 3 000 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger.

§ 12-6 *Krav til dokumentasjon*

Både årsak og inntekt skal dokumenteres for den perioden det blir søkt rentefritak for.

Kapittel 13 Generelt om rentefritak

§ 13-1 *Rentefritak gis på etterskudd*

Rentefritak gis på etterskudd og for hele måneder.

§ 13-2 *Foreldelse av rentefritak*

Krav om rentefritak som gjelder forhold før 1. januar 2004, er foreldet. Det kan gjøres unntak fra foreldelsesfristen dersom det er særlige forhold som gjør at søknadsfristen ikke kan bli holdt.

Kapittel 14 Betalingsutsettelse

§ 14-1 *Betalingsutsettelse av terminbeløp*

Det kan gis utsettelse med betaling av hele terminbeløp i inntil tre år, eller inntil seks år ved utsettelse av halve terminbeløp, se likevel kapittel 17 og kapittel 4.

Betalingsutsettelse kan ikke gis dersom det fører til at de framtidige terminbeløpene blir 1,5 ganger større enn det opprinnelige terminbeløpet, se kapittel 4.

§ 14-2 *Betalingsutsettelse av en termin*

Det kan unntaksvis gis betalingsutsettelse for en termin, slik at to terminbeløp blir betalt ved neste forfall.

§ 14-3 *Rett til betalingsutsettelse for terminbeløpene ved rentefritak*

En låntaker som oppfyller kravene til rentefritak, har rett til betalingsutsettelse for terminbeløpene i den samme perioden, se likevel kapittel 4.

Kapittel 15 Ettergivelse

§ 15-1 *Rett til ettergivelse ved varig uførhet*

Blir låntakeren minst 50 prosent ufør og får varig uførepensjon fra folketrygden eller tilsvarende pensjonsordning i utlandet, har låntakeren rett til ettergivelse av hele gjelden når bruttoinntekten per måned er kr 14 980 eller lavere. Når bruttoinntekten per måned er mellom kr 14 980 og kr 22 600, har låntakeren rett til nedskriving av gjelden og nedsettelse av terminbeløpet. Grensene blir hevet med kr 1 500 for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger.

Har låntakeren en bruttoinntekt på kr 14 981 eller mer per måned, blir gjelden nedskrevet etter denne tabellen:

Bruttoinntekt måned	Ny gjeld	Nytt terminbeløp
kr 14 981–16 880	kr 41 800	kr 1 340
kr 16 881–18 720	kr 48 800	kr 1 610
kr 18 721–20 660	kr 55 800	kr 1 900
kr 20 661–22 600	kr 62 800	kr 2 160

All pensjon og inntekt må dokumenteres, og fødselsattest må sendes inn for eventuelle barn under 16 år som låntakeren forsørger.

§ 15-2 *Ettergivelse ved lang tids arbeidsuførhet*

En låntaker som har vært helt arbeidsufør i minst seks år på grunn av sykdom, kan få ettergitt og nedskrevet gjelden etter de samme inntektsgrensene som i § 15-1. Det er en forutsetning at låntakeren i løpet av perioden ikke har vært under medisinsk rehabilitering eller yrkesrettet attføring.

§ 15-3 *Opphevelse av vedtak om ettergivelse ved ny støtte fra Lånekassen*

Dersom låntakeren får ny støtte fra Lånekassen etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, blir vedtaket om ettergivelse opphevet. Ettergitte renter blir ikke reaktivert. Er vedtaket om ettergivelse gjort for mer enn ti år siden, blir det ikke opphevet.

§ 15-4 *Avslag på søknad om ettergivelse*

Lånekassen kan avslå søknad om ettergivelse av støtte som låntakeren har hevet uten å ha rett til det.

§ 15-5 *Ettergivelse ved alderspensjon*

Dersom låntakeren får alderspensjon fra folketrygden eller tilsvarende pensjonsordning i utlandet, kan gjelden i særlige tilfelle bli ettergitt helt eller delvis.

At låntakeren har fylt 65 år eller har betalt ned på lånet i 20 år, gir ikke alene grunnlag for ettergivelse av gjeld.

Kapittel 16 Opplysningsplikt

§ 16-1 *Låntakers opplysningsplikt*

Låntakeren plikter å gi riktige og fullstendige opplysninger til Lånekassen og gi melding om endringer i forhold til det som ble opplyst i søknaden.

§ 16-2 *Adresseendring må meldes*

Låntakeren plikter snarest mulig å melde adresseendring til Lånekassen eller til Folkeregisteret. Låntakere som er bosatt i utlandet, må melde adresseendring direkte til Lånekassen.

Kapittel 17 Mislighold av betalingsforpliktelser og brutt opplysningsplikt

§ 17-1 *Tap av rett til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse ved brutt opplysningsplikt*

Dersom en låntaker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten og av den grunn har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som forskrift om tildeling av utdanningsstøtte ikke gir rett til, kan låntakeren miste retten til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse.

Dersom en låntaker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten og av den grunn har fått rentefritak eller ettergivelse som forskriften ikke gir rett til, kan låntakeren miste retten til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse.

§ 17-2 *Tap av rett til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse ved mislighold av betalingsforpliktelser*

Dersom en låntaker misligholder sine betalingsforpliktelser, kan låntakeren miste retten til rentefritak, betalingsutsettelse og ettergivelse.

§ 17-3 *Avslag på søknad om støtte til ny utdanning ved mislighold av betalingsforpliktelser*

Dersom en låntaker har misligholdt sine betalingsforpliktelser, kan Lånekassen gi avslag på søknad om støtte til ny utdanning etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

Ettergivelse av utdanningslån i 2007 for låntakere som er bosatt i og utøver et yrke i Finnmark og utvalgte kommuner i andre fylker (regionen)

Kapittel 18 Omfang

§ 18-1 *Ettergivelse av lån for yrkesaktive i Finnmark og enkelte kommuner i Nord-Troms*

Låntakere som er yrkesaktive og bosatte i Finnmark eller i en av kommunene Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen og Karlsøy i Nord-Troms, kan søke om å få lånet ettergitt med ti prosent per år, men maksimum kr 25 000 og minimum kr 2 000 per år, til lånet er nedbetalt.

§ 18-2 *Ettergivelse av lån for yrkesaktive leger i enkelte kommuner*

Ordningen omfatter også låntakere som er yrkesaktive leger i disse kommunene:

Troms:
Gratangen, Ibestad, Torsken og Berg

Nordland:
Tysfjord, Rødøy, Nesna, Bø, Øksnes, Evenes, Vega, Flakstad, Moskenes og Andøy

Nord-Trøndelag:
Leka, Fosnes, Røyrvik, Høylandet og Lierne

Møre og Romsdal:
Aure

Fylkeslegen avgjør hvilke leger som er yrkesaktive i disse kommunene. Det er ikke et vilkår for ettergivelse etter dette punktet at låntakeren er bosatt i kommunen.

Kapittel 19 Krav til låntakeren

§ 19-1 *Krav til dokumentasjon på at låntaker er bosatt og yrkesaktiv i regionen*

Det er en forutsetning at låntakeren etter at lånet er satt rentebærende etter § 1-1, dokumenterer å ha vært bosatt og yrkesaktiv i regionen i tolv sammenhengende måneder.

Låntakere som har vært yrkesaktive i regionen, men som i en kortere tid av opptjeningsperioden har hatt arbeid utenfor regionen, kan i særlige tilfeller fortsatt bli omfattet av ordningen.

§ 19-2 *Vilkår for «bosatt»*

Med bosatt menes låntaker som har hatt både faktisk og formelt, folkeregistrert bosted.

Dersom det er dokumentert at låntakeren faktisk har vært bosatt og yrkesaktiv i regionen, kan Lånekassen i særlige tilfeller vurdere ettergivelse selv om låntakeren ikke har hatt folkeregistrert adresse i regionen i hele opptjeningsperioden.

§ 19-3 *Definisjon av «yrkesaktiv»*

Som yrkesaktiv regnes:

a) låntaker som har arbeid tilsvarende minst 50 prosent av fulltidsarbeid
b) låntaker som har fulltidsarbeid i minst seks måneder, og som er registrert som arbeidssøker til fulltidsarbeid i resten av opptjeningsperioden
c) låntaker som har omsorg for barn under ti år, eller har særlig tyngende omsorgsplikter i den nærmeste familien

d) låntakere som har studiepermisjon med lønn eller stipend tilsvarende minst 50 prosent av full stilling, der lønnen blir betalt fra en arbeidsgiver i regionen

Bosatte i regionen som er tilsatt i transportsektoren, på skip, oljeletingsfartøy eller faste installasjoner på kontinentalsokkelen, regnes som yrkesaktive i regionen når de er skattepliktige der.

§ 19-4 *Avgrensning av definisjonen av «yrkesaktiv»*

Låntaker som er i førstegangs militær- eller siviltjeneste, eller i utdanning ved militære skoler, regnes ikke som yrkesaktiv.

§ 19-5 *Avgrensning av retten til ettergivelse*

Låntaker i fulltidsutdanning som kan få støtte etter første del i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, eller rentefritak etter kapittel 11, kan ikke få ettergitt lån etter tredje del.

Kapittel 20 Opptjeningsperiode for ettergivelse

§ 20-1 *Krav til sammenhengende opptjeningstid*

Opptjeningstiden skal være tolv sammenhengende måneder.

For låntakere som begynner i arbeid i regionen, regnes opptjeningstiden fra første månedsskifte etter at de har startet i arbeidet.

§ 20-2 *Unntak fra kravet om sammenhengende opptjeningstid*

Etter nærmere retningslinjer kan det gjøres unntak fra kravet om sammenhengende opptjeningstid ved avbrudd på grunn av førstegangstjeneste og avbrudd på grunn av utdanning. Ved avbrudd på grunn av utdanning kan det bli gjort unntak én gang og for opp til ett år.

§ 20-3 *Begrensning av opptjeningstiden*

Låntaker som mottar støtte til fulltidsutdanning, kan ikke få perioden med støtte regnet med i opptjeningstiden selv om låntakeren samtidig er yrkesaktiv.

§ 20-4 *Valg av forskrift*

Dersom opptjeningsperioden er fordelt på flere kalenderår, benyttes forskriftene som gjaldt ved starten av opptjeningsperioden, med mindre reglene endres til låntakerens fordel.

Kapittel 21 Ettergivelsesregler

§ 21-1 *Tidspunktet for ettergivelse*

Ettergivelsen skjer etter avsluttet opptjeningsperiode.

§ 21-2 *Ettergivelsesgrunnlaget*

Hovedstolen er ettergivelsesgrunnlaget, det vil si totalt lån ved avsluttet utdanning.

Dersom det senere er innvilget ettergivelse av utdanningslån etter ordninger i kapittel 15 og fjerde del, reduseres ettergivelsesgrunnlaget. Det samme gjelder for utdanningsstøtte som låntakeren har mottatt uten å ha rett til det.

Omgjøringer etter forskrift om tildeling av utdanningsstøtte, som blir foretatt etter at det er utstedt betalingsplan, fører ikke til endring i ettergivelsesgrunnlaget.

Lån som ikke er satt rentebærende før opptjeningsperioden er ute, kan ikke inngå i grunnlaget for ettergivelse.

§ 21-3 *Begrensning av ettergivelse ved misligholdt betalingsforpliktelse*

Avdrag som har forfalt til betaling før opptjeningsperioden er ute, men som ikke er betalt på tidspunktet for ettergivelse, blir ikke ettergitt med mindre låntakeren har rett til betalingsutsettelse for avdraget etter annen del.

§ 21-4 *Søknad om ettergivelse etter varsel om oppsigelse av gjelden*

Når det er sendt varsel om oppsigelse av lånet, kan søknad om ettergivelse ikke bli behandlet med mindre forfalt terminbeløp betales, eller det kan gis betalingsutsettelse etter annen del.

§ 21-5 *Avdrag på lånet og refusjon*

Det betales ikke avdrag på lånet, men alle

påløpte renter skal betales. Terminbeløpene blir ikke endret så lenge rentesaldoen ved forfall er like stor som det ordinære terminbeløpet. Refusjon av betalt avdrag på lånet gis bare dersom låntakeren ber om det. Krav om refusjon må fremmes innen tre år etter at avdraget ble betalt.

Kapittel 22 Søknadsfrist og foreldelse

§ 22-1 *Søknad om ettergivelse*

Søknad om ettergivelse må dokumenteres og sendes inn etter hver ny opptjeningsperiode. Søknaden må være mottatt av Lånekassen senest tre måneder etter at opptjeningsperioden er ute, for at kravet ikke skal bli foreldet.

Ettergivelse av utdanningslån i 2007 for kandidater som har fullført langvarig universitets- og høyskoleutdanning i høstsemesteret 2006 eller i vårsemesteret 2007

Kapittel 23 Generelt

§ 23-1 *Generelt om ettergivelse og overgangsordning*

Låntakere som har fullført visse universitets eller høyskoleutdanninger som er normert til ti, elleve, tolv, tretten eller flere semestre, kan få ettergitt en del av utdanningslånet i Lånekassen. Normert tid for de ulike utdanningene er fastsatt ved kgl.res. 10. mai 1996, 19. juli 1996, 9. oktober 1998, 27. november 1998, 10. mars 2000 og 28. juli 2000, eller etter vedtak i departementet.

Ordningen med ettergivelse ved langvarig utdanning er opphørt fra 1. august 2003. Det er en overgangsordning for søker som var i gang med utdanning som gir rett til ettergivelse i 2002–2003, og som avslutter denne utdanningen senest våren 2007.

Ettergivelse kan bli gitt til studenter som har begynt på høyere grads studier (inklusive mastergrad) eller på 4. år av en profesjonsutdanning senest i løpet av 2002–2003. Overgangsordningen gjelder også studenter som i 2002–2003 var tatt opp og i gang med en av de nye mastergradene i Norge. Søkeren må ha fullført den utdanning han/hun påbegynte og enten ha oppnådd grad i samsvar med den da gjeldende gradsstruktur eller ha oppnådd en mastergrad etter ny gradsstruktur, jf. forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høgskoler fastsatt 11.10.2002 med overgangsregler.

Kapittel 24 Tidsrom

§ 24-1 *Tidsrom*

Høstsemesteret 2006 blir her regnet fra 15. august 2006 til 14. januar 2007, og vårsemesteret 2007 blir regnet fra 15. januar 2007 til 14. august 2007.

Kapittel 25 Beløp som kan bli ettergitt i forhold til normert tid for utdanningen

§ 25-1 *Normert tid og ettergitt beløp*

Normert tid for utdanningen gir følgende ettergivelse ved fullførte studier:

a) 10 semestre inntil kr 22 965
b) 11 semestre inntil kr 35 555
c) 12 semestre inntil kr 47 905
d) 13 semestre eller flere inntil kr 54 180.

§ 25-2 *Ettergivelse for kun én utdanning*

Lån kan ikke bli ettergitt for mer enn én utdanning.

§ 25-3 *Motregning*

Støtte som låntakeren har hevet uten å ha rett til det, kan bli trukket fra ettergivelsesbeløpet.

Kapittel 26 Normert tid for utdanninger som gir rett til ettergivelse

§ 26-1 *Utdanning som er normert til ti semestre*

Utdanning som er normert til ti semestre:

a) Oppnådd grad ved universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø:
- cand.odont.
- cand.scient.
- siv.ing. (gjelder ikke siv.ing.-grad oppnådd ved Universitetet i Tromsø, der graden er normert til ni semestre. Gjelder heller ikke sivilingeniørgrad oppnådd ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, når søkeren startet denne utdanningen før høsten 1997)
- cand.pharm.
- sivilarkitekt
- fiskerikandidat
- Master of Science
- Master of Philosophy
- kandidat i helseadministrasjon
- kandidat i arbeidshelse
- kandidat i folkehelsevitenskap
- Master of Arts – ESST

Kandidater som har tatt to-årig mastergrad med krav om norsk cand.mag.grad som forutdanning, kan få ettergivelse i samsvar med dette. Ved 3,5 års cand.mag.grad gis ettergivelse etter 11 semestre og ved 4 års cand. mag.grad gis ettergivelse etter 12 semestre.

b) Eksamen/grad ved statlige høyskoler, vitenskapelige høyskoler og private høyskoler:

Høgskolen i Agder:
- toårig sivilingeniørutdanning
- Master i informasjonssystemer
- Master i offentlig administrasjon

Høgskolen i Bodø:
- cand.merc.

Høgskolen i Buskerud:
- cand.merc.

Høgskolen i Finnmark:
- Master i reiseliv

Høgskolen i Molde:
- Master i logistikk

Høgskolen i Narvik:
- toårig sivilingeniørutdanning

Høgskolen i Oslo:
- sivilbibliotekar

Universitetet i Stavanger (tidligere Høgskolen i Stavanger):
- toårig sivilingeniørutdanning
- Master of Science, Norsk hotellhøgskole
- Master i samfunnssikkerhet

Høgskolen i Telemark:
- toårig sivilingeniørutdanning

Høgskolen i Volda:
- Master i samfunnsplanlegging

Bergen arkitektskole:
- sivilarkitekt

BI Stiftelsen:
- Master of Business Administration
- Master of Management
- Master of Science

Norges handelshøyskole:
- Master of Business Administration
- cand.merc.
- cand.oecon.

Universitetet for miljø- og biovitenskap (tidligere Norges landbrukshøgskole):
- siv.ing.
- cand.agric.
- cand.scient.

Norsk lærerakademi:
- Master of Philosophy

§ 26-2 *Utdanning som er normert til elleve semestre*

Utdanning som er normert til elleve semestre:

a) Oppnådd grad ved universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø:
- cand.oecon.
- Master of Technology Management
- maritim kandidat

b) Eksamen/grad ved statlige og vitenskapelige høyskoler:

Arkitektur og designerhøgskolen i Oslo (tidligere Arkitekthøgskolen i Oslo):
- sivilarkitekt

Norges veterinærhøgskole:
- cand.med.vet.

Universitetet for miljø- og biovitenskap (tidligere Norges landbrukshøgskole):
- Master of Science

Høgskolen i Telemark
- hovedfag i miljø- og helsevern

Høgskolen i Østfold:
- cand.scient.

§ 26-3 *Utdanning som er normert til tolv semestre*

Utdanning som er normert til tolv semestre:

a) Oppnådd grad ved universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø:
- cand.jur.
- cand.med. Oslo, Bergen, Tromsø, Trondheim
- cand.philol.
- cand.polit.
- cand.sociol.
- kandidat i sykepleievitenskap
- cand.theol.
- 3. avd. spesialpedagogikk (hovedfag)
- Master of Technology Management
- cand.psychol. Trondheim
- cand.san.
- cand.ed.

b) Eksamen/grad ved vitenskapelige og private høyskoler:

Menighetsfakultetet i Oslo:
- cand.theol.
- cand.philol.

Norges handelshøyskole:
- cand.merc.
- cand.oecon. (normering 12 semestre gjelder kandidater som startet utdanningen før høsten 2001)

Norges idrettshøgskole:
- cand.scient.

Norges musikkhøgskole:
- cand.musicae
- diplomeksamen

Norsk lærerakademi:
- cand.philol.
- cand.polit.

c) Grad/toårig hovedfagsutdanning som bygger på cand.mag.-grad/adjunktkompetanse eller tilsvarende ved statlige og private høyskoler:

Høgskolen i Agder:
- cand.scient.
- cand.philol.

Høgskolen i Akershus:
- hovedfag i ernæring, helse og miljøfag
- hovedfag i yrkespedagogikk

Høgskolen i Bergen:
- hovedfag i musikkpedagogikk
- hovedfag i samfunnsfag
- cand.philol.

Høgskolen i Bodø:
- cand.merc. (normering 12 semestre gjelder kandidater som startet utdanningen før høsten 2001)
- cand.polit.

Høgskolen i Buskerud:
- cand.merc. (normering 12 semestre gjelder kandidater som startet utdanningen før høsten 2001)

Høgskolen i Lillehammer:
- cand.polit.

Høgskolen i Nord-Trøndelag:
- hovedfag i kroppsøving

Høgskolen i Oslo:
- hovedfag i forming
- hovedfag i barnehagepedagogikk
- hovedfag i flerkulturell og utviklingsrettet utdanning
- cand.polit.

Universitetet i Stavanger (tidligere Høgskolen i Stavanger):
- 3. avdeling (hovedfag) i spesialpedagogikk
- cand.polit.
- cand.ed.

Høgskolen i Telemark:
- hovedfag i forming
- cand.philol.

Høgskolen i Østfold:
- cand.philol.

Norsk lærerakademi:
- hovedfag i kristendom
- hovedfag i pedagogikk

§ 26-4 *Utdanning som er normert til tretten semestre eller mer*

Utdanning som er normert til tretten semestre eller mer:

a) Eksamen/grad ved universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø:
- cand.jur. Oslo (gjelder kandidat som er registrert som student på 2. avd. eller høyere avdeling i studiet før høst-semesteret 1993)
- cand.med. Bergen
- cand.paed.
- cand.psychol. Oslo, Bergen, Tromsø
- mag.art.
- cand.paed.spec. (4. avd. spesial-pedagogikk)

b) Eksamen/grad ved privat høyskole:

Misjonshøgskolen i Stavanger:
- cand.theol.

Kapittel 27 Eksamen/grad fra universitetet/høyskole i utlandet

§ 27-1 *Utdanning som er normert til ti semestre eller mer*

Ordningen omfatter disse eksamener/grader fra universitet/høyskole i utlandet som har en normert studietid på ti semestre eller mer:

a) hovedfag/grad i andre nordiske land som tilsvarer eksamen/grad som er nevnt under kapittel 26 ovenfor.
b) grader fra land utenfor Norden som tilsvarer:
   - cand.med.
   - cand.med.vet.
   - sivilarkitekt
   - cand.odont.
   - cand.scient.
   - cand.pharm.
   - cand.agric.
   - andre grader som tilsvarer og er likeverdige med norske grader i kapittel 26.
c) kiropraktorutdanning.

Andre grader kan også bli vurdert for ettergivelse når det gjelder kompetansegivende utdanning på høyt nivå som ikke finnes i Norge, dersom utdanningen har en normert tid på ti semestre eller mer.

d) For eksamen/grad under bokstav a) og b) er det et vilkår at samlet studietid er normert til fem år eller mer. Dessuten er det et vilkår at søkeren ikke har fått ettergitt lån tidligere i utdanningsprogrammet.
e) For utdanninger under bokstav a) og b) kan Lånekassen ettergi et beløp som tilsvarer det som gjelder for samme utdanning i Norge.

Kapittel 28 Tidspunkt for ettergivelse

§ 28-1 *Tidspunkt for ettergivelse*

Ettergivelse etter reglene i kapittel 26 og 27 vil gjelde fra første månedsskiftet etter at endelig eksamen/grad er bestått. Låntakeren vil få en betalingsplan som tar hensyn til ettergivelsen.

Kapittel 29 Søknad om ettergivelse

§ 29-1 *Søker som har tatt graden i Norge*

For søkere som tar graden i Norge, vil Lånekassen hente inn opplysninger om endelig eksamen/bestått grad direkte fra lærestedet.

§ 29-2 *Søker som har tatt utdanning i utlandet*

Søknad om ettergivelse av utdanningslån for studenter med utdanning fra utlandet skal skrives på egen blankett (blankett H). Søknaden må være kommet inn senest seks måneder etter at eksamen er avlagt.

Misligholdt utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingssentral

Kapittel 30 Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingssentral og gjeldsordninger

§ 30-1 *Gjeldsordning etter gjeldsordningsloven*

Utdanningsgjeld som er permanent overført til Statens innkrevingssentral, er omfattet av vilkårene i lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven). Utdanningsgjeld skal behandles på linje med annen gjeld som har tilsvarende sikringsgrad.

§ 30-2 *Utenrettslig gjeldsordning*

Når Lånekassen har overført utdanningsgjeld permanent til Statens innkrevingssentral, kan denne delta i utenrettslig gjeldsordning, jf. lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven), § 14.

En forespørsel om utenrettslig gjeldsordning skal inneholde dokumenterte opplysninger om inntekten, formuen, gjelden, antall barn og levekostnadene til skyldneren. Forespørselen skal også inneholde tilsvarende dokumenterte opplysninger om ektefellen eller samboer og annet som kan være av betydning i saken.

Reglene i gjeldsordningsloven gjelder som utfyllende regelverk.

Kapittel 31 Betalingsvilkår for utdanningsgjeld som er overført permanent til Statens innkrevingssentral

§ 31-1 *Rentevilkår*

Fordringer som blir permanent overførte til Statens innkrevingssentral, får lagt til renter etter den rentesatsen som blir fastsatt for lån i Lånekassen. Se § 2-1. Lån i Lånekassen blir forrentet etter renten på statskasseveksler som har fra null til tre måneder igjen til innløsing. I tillegg kommer en prosent p.a. til delvis dekning av administrasjonskostnader og tap. Renten blir fastsatt for hvert kvartal av Lånekassen. Mellom observasjons- og virkningsperioden er det et kvartal. Renten blir belastet på etterskudd den siste datoen i hver måned. Det blir regnet en prosent høyere rente enn ordinært av hele lånet fra den datoen fordringen er overført.

§ 31-2 *Rentesrente*

Det blir regnet rentesrente med den rentesatsen som gjelder. I 2007 blir renter som ikke er betalt, satt rentebærende 15. mai og 15. november. For låntakere som har lån fra før 1. juli 1985, blir det ikke regnet renter av rentegjeld som er opparbeidet før 1. januar 1990.

§ 31-3 *Prioriteringsrekkefølge ved innbetaling*

En innbetaling dekker i denne rekkefølgen: inkassoomkostninger, gebyr, renter og lån.

§ 31-4 *Statens innkrevingssentrals myndighetsutøvelse*

Statens innkrevingssentral er kreditor for utdanningsgjeld som er permanent overført fra Statens lånekasse for utdanning.

Krav om tilbakebetaling av utdanningsgjeld er tvangsgrunnlag for utlegg. Statens innkrevingssentral kan som særnamsmann avholde utleggsforretning etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven. Statens innkrevingssentral kan også sende begjæring om utlegg til alminnelig namsmann, jf. lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte (utdanningsstøtteloven) §§ 11 og 12.

§ 31-5 *Ettergivelse ved manglende betalingsevne*

Statens innkrevingssentral kan ettergi lån, renter og omkostninger dersom det foreligger manglende betalingsevne. Med manglende betalingsevne menes at betalingsevnen er varig sterkt nedsatt. Låntakeren vil ikke kunne få ettergivelse dersom det vil virke støtende.

Låntaker har ikke klageadgang etter reglene i forvaltningsloven for avgjørelser fattet i saker om ettergivelse ved manglende betalingsevne.

§ 31-6 *Ettergivelse ved død*

Dør låntakeren, blir gjelden ettergitt.

ANNET

- Lov om utdanningsstøtte
- Forskrift om innhenting av opplysninger
- Forskrift om offentleg tilskot til skolepengar
- Klage på behandlingsresultatet

Lov om utdanningsstøtte

Lov 3. juni 2005 nr. 37

Kapittel I Formål og virkeområde

§ 1. *Formål*

Utdanningsstøtteordningens formål er å bidra til

- like muligheter til utdanning uavhengig av geografiske forhold, alder, kjønn, funksjonsdyktighet, økonomiske og sosiale forhold
- å sikre samfunnet og arbeidslivet tilgang på kompetanse
- at utdanningen skjer under tilfredsstillende arbeidsforhold, slik at studiearbeidet kan bli effektivt.

§ 2. *Rettigheter*

Søkere som fyller vilkårene i denne loven og forskrift gitt i medhold av loven, har rett til utdanningsstøtte.

§ 3. *Virkeområde*

Loven gjelder for utdanning i Norge, herunder Svalbard såfremt ikke annet følger av forskrift gitt av Kongen. Det kan også gis støtte til utdanning i utlandet dersom utdanningen er godkjent etter § 4.

Loven gjelder for norske statsborgere og EØS-borgere som har arbeidstilknytning til Norge. Loven gjelder også for utenlandske statsborgere som på grunn av arbeid, utdanning, ekteskap, slektskap eller andre forhold har en særlig tilknytning til Norge, eller som har kommet til landet av politiske eller humanitære grunner, eller som deltar i særskilte utdanningsprogram som er godkjent av departementet.

Departementet gir forskrifter om hvem som er omfattet av utdanningsstøtteordningene.

Kapittel II Tildeling av utdanningsstøtte

§ 4. *Utdanning det gis støtte til*

Det gis utdanningsstøtte bare til en utdanning som er godkjent for utdanningsstøtte. Vedtak om godkjenning for utdanningsstøtte fattes av departementet eller den departementet bestemmer.

Departementet gir forskrifter om vilkår for godkjenningen.

§ 5. *Støtteformer*

Utdanningsstøtte kan gis som stipend og lån. Rentefritak under utdanning kan også regnes som utdanningsstøtte.

Stortinget fastsetter utdanningsstøtten og hvor stor del som skal gis som stipend, samt kostnadsnorm og satser for støtte til livsopphold.

Departementet gir forskrifter om tildeling av utdanningsstøtte, herunder om krav om opptak og rett til å gå opp til eksamen, faglige krav, grenser for hvor mange år støtte kan tildeles, søknadsfrister og aldersgrenser.

§ 6. *Andre ytelser*

I tillegg til støtte til livsopphold kan det gis stipend og/eller lån til andre utgifter i forbindelse med utdanningen, herunder skolepenger

og reisestøtte. Det kan også gis støtte til utgifter til forsørgelse, omgjøring av lån til stipend ved fødsel eller sykdom, stipend til flyktning, eller annen støtte til særskilte grupper.

Departementet gir forskrifter om vilkår for å motta støtte som nevnt i første ledd.

§ 7. *Behovsprøving*

Utdanningsstøtten kan behovsprøves mot økonomien til søkeren, søkerens ektefelle eller samboer og søkerens forsørgere. Steforeldre likestilles med biologiske foreldre når det gjelder forsørgelse.

Utdanningsstøtten kan falle bort eller reduseres dersom søkeren får støtte gjennom andre støtteordninger.

Departementet gir forskrifter om behovsprøving, herunder beløpsgrenser og hvilke grupper behovsprøvingen skal gjelde for.

Kapittel III Tilbakebetaling

§ 8. *Tilbakebetaling*

Det skal fastsettes en tilbakebetalingsplan for den enkelte låntaker.

Samlet tilbakebetalingstid regnet fra det tidspunkt lånet blir rentebærende skal som regel ikke være lengre enn 20 år.

Låntaker kan belastes gebyr ved utsending av terminvarsel, samt gebyrer ved for sen betaling. Låntaker kan i tillegg belastes gebyrer og kostnader i forbindelse med innkreving av utdanningslån.

Det kan gis utsettelse med betaling av hele terminbeløp i inntil 3 år eller inntil 6 år ved utsettelse av halve terminbeløp. Det kan gis rentefritak i forbindelse med videre utdanning, militærtjeneste, sykdom, arbeidsledighet eller omsorgsforpliktelser når låntakers inntekt er under fastsatte grenser, eller hvor andre forhold gjør at innkreving av renter vil virke urimelig.

Departementet gir forskrifter om tilbakebetaling av lån, blant annet om satser og gebyrer, rentefritak og utsettelse av betaling av terminbeløp.

§ 9. *Renter*

Det regnes renter av lånet når utdanningen er avsluttet eller avbrutt eller når låntakeren ikke lenger mottar støtte fra Statens lånekasse for utdanning (Lånekassen).

Renter regnes etter regler fastsatt av Stortinget. Departementet gir utfyllende forskrifter om fastsettelse av rente.

§ 10. *Ettergivelse*

Gjelden ettergis ved låntakers død.

Gjelden ettergis, helt eller delvis, når det finnes rimelig på grunn av uførhet eller langvarig sykdom.

Gjelden kan ettergis, helt eller delvis, etter rammer fastsatt av Stortinget, når låntaker er bosatt i og utøver et yrke i Finnmark eller andre bestemte deler av landet.

Dersom grunnlaget for ettergivelse er falt bort og det ikke er gått mer enn ti år siden vedtaket ble fattet, kan gjelden reaktiveres.

Departementet gir forskrifter med nærmere vilkår for ettergivelse av gjeld og reaktivering av gjeld.

§ 11. *Tvangsgrunnlag for utlegg*

Krav på tilbakebetaling av utdanningsstøtte er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 12. *Særnamsmannsmyndighet*

Når Statens innkrevingssentral er pålagt å inndrive krav som nevnt i § 11, kan den inndrive kravet ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingssentralen kan også inndrive kravene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingssentralens kontor etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-9 første ledd.

§ 13. *Overføring av fordringer til Statens innkrevingssentral*

Ved vedvarende og grovt mislighold kan låntakers gjeld bli overført til Statens innkrevingssentral. En overføring av kravet til Statens innkrevingssentral medfører tap av rettigheter gitt i eller i medhold av denne lov.

§ 14. *Gjeldsordninger og ettergivelse av fordringer*

Lånekassen og Statens innkrevingssentral kan delta i forhandlinger om gjeldsordninger etter gjeldsordningsloven, samt delta i utenrettslige gjeldsforhandlinger.

Lån, renter og omkostninger kan ettergis i den utstrekning de ikke anses mulig å inndrive.

Vedtak etter første og annet ledd kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler.

Departementet gir forskrifter om arbeidsdelingen mellom Lånekassen og Statens innkrevingssentral, utøvelse av skjønn ved ettergivelse av lån, renter og omkostninger og om vilkår for gjeldsforhandlinger.

§ 15. *Tap av rettigheter*

Søker eller låntaker som forsettlig eller uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller unnlatt å gi opplysninger, og av den grunn har mottatt eller forsøkt å motta støtte vedkommende ikke hadde rett til, kan helt eller delvis miste rettigheter gitt i eller i medhold av denne lov.

Låntaker som misligholder sin betalingsplikt, kan helt eller delvis miste rettigheter gitt i eller i medhold av denne lov.

Departementet gir forskrift om grunnlaget for tap av rettigheter.

Kapittel IV Administrasjon

§ 16. *Statens lånekasse for utdanning*

Lånekassen forvalter utdanningsstøtten i samsvar med bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne lov. Lånekassen er underlagt departementet.

§ 17. *Statens innkrevingssentral*

Statens innkrevingssentral kan forvalte deler av regelverket om tilbakebetaling etter denne lov med forskrifter. For saker Statens innkrevingssentral behandler etter denne lov, har departementet instruksjonsmyndighet.

§ 18. *Klagenemnd*

Departementet oppnevner en klagenemnd som er klageinstans for enkeltvedtak etter denne loven, herunder vedtak om tildeling av utdanningsstøtte, forrentning og tilbakebetaling. Klagenemnda skal også behandle klager over vedtak om tilskudd til dekning av skolepenger til elever ved utenlandske eller internasjonale videregående skoler.

Klagenemnda har tre medlemmer med personlige varamedlemmer som oppnevnes for inntil tre år. Departementet fastsetter hvem som skal være leder og nestleder i klagenemnda. Lånekassens administrasjon er sekretariat for klagenemnda.

For tjenestemannssaker og klager etter lov om offentlighet i forvaltningen, er departementet klageinstans.

§ 19. *Regnskap, revisjon og kontroll*

Departementet fører tilsyn med Lånekassen og med Statens innkrevingssentral for de saker som behandles etter denne lov. Lånekassen sender hvert år etter departementets nærmere bestemmelser rapport og regnskap for foregående år. Riksrevisjonen reviderer Lånekassens regnskap og forvaltning.

Kapittel V Andre bestemmelser

§ 20. *Finansiering*

Utdanningsstøtteordninger etter denne lov, utgiftene ved ettergivelse av lån, og avskriving for tap på fordringer finansieres ved midler bevilget over det årlige statsbudsjett og innlån fra staten.

§ 21. *Krav til medvirkning*

Norske undervisningsinstitusjoner med personer som er berettiget til utdanningsstøtte, plikter å medvirke til gjennomføringen av ordningene i samsvar med nærmere bestemmelser som blir gitt av departementet og Lånekassen.

§ 22. *Minstebeløp*

Det kan settes en minstegrense for utbetaling av beløp som søkeren eller låntakeren ellers er berettiget til. Ved tildeling av støtte kan grensen være inntil kr 50 per måned i lån, og inntil kr 20 per måned i stipend. For annen utbetaling eller godskriving kan grensen settes inntil kr 50.

§ 23. *Innhenting av opplysninger fra andre*

Lånekassen kan innhente opplysninger om en søker eller låntaker, og om en søkers eller låntakers ektefelle, samboer og forsørger.

Opplysningene kan innhentes fra offentlige myndigheter og offentlige registre. For søkere eller låntakere kan opplysninger i tillegg hentes inn fra offentlige og private utdanningsinstitusjoner.

Opplysningene som innhentes etter første og annet ledd må ha betydning for søkerens eller låntakerens rettigheter eller plikter fastsatt i eller i medhold av denne lov.

Fra utdanningsinstitusjonene kan Lånekassen innhente opplysninger om studentstatus og faglig progresjon. Dette gjelder også for dem som ikke er søkere eller låntakere i Lånekassen.

Lånekassen kan innhente opplysninger om søkerens kontonummer fra Skatteetaten eller med søkerens samtykke fra et privat register. Opplysninger om kontonummer kan bare benyttes i forbindelse med utbetaling av utdanningsstøtte.

Lånekassen skal gis nødvendige opplysninger uhindret av taushetsplikt. Opplysningene kan innhentes elektronisk.

Departementet gir forskrifter om hvilke institusjoner opplysninger kan innhentes fra samt om oppbevaring og sletting av opplysninger.

§ 24. *Ikraftsetting*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

§ 25. *Opphevelse av andre lover*

Fra lovens ikraftsetting oppheves lov av 26. april 1985 nr. 21 om utdanningsstøtte til elever og studenter.

§ 26. *Overgangsregler*

For låntakere som har lån fra før 1. juli 1985 regnes det ikke renter av rentegjeld som er opparbeidet før 1. januar 1990. Departementet kan for øvrig fastsette nødvendige overgangsbestemmelser.

Forskrift om innhenting av opplysninger

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 8. juli 2005 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte § 23.

Punkt 1

I denne forskrift menes med

a) ektefeller: personer som har inngått ekteskap etter ekteskapsloven eller registrert partnerskap etter partnerskapsloven.
b) samboere: personer som lever sammen og har felles barn.
c) forsørgere: foreldre og steforeldre.

Punkt 2

Lånekassen kan hente inn opplysninger om søkeren/låntakeren fra Aetat. Opplysningene kan bare gjelde

- hvilken periode søkeren/låntakeren har vært registrert som helt eller delvis arbeidsledig
- hvilke økonomiske ytelser søkeren/låntakeren mottar eller har mottatt, eventuelt for hvilken periode, størrelsen på ytelsene og hva de er ment å dekke.

Punkt 3

Lånekassen kan hente inn opplysninger om søkeren/låntakeren fra helse- og sosialetaten eller barnevernstjenesten. Opplysningene kan bare gjelde

- hvilke økonomiske ytelser søkeren/låntakeren mottar eller har mottatt, eventuelt for hvilken periode, størrelsen på ytelsene og hva de er ment å dekke
- om søkeren bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon.

Punkt 4

Lånekassen kan hente inn opplysninger fra Skatteetaten.

For søkeren/låntakeren og dennes ektefelle/samboer kan det hentes inn opplysninger om formue, inntekt og skatteklasse. Ved tildeling av behovsprøvd støtte kan slike opplysninger også hentes inn for søkerens forsørgere.

For søkeren/låntakeren og søkerens/låntakerens forsørgere, ektefelle/samboer og/eller barn kan det hentes inn opplysninger fra folkeregisteret.

Lånekassen kan hente inn opplysninger om søkerens kontonummer. Opplysningene kan bare benyttes ved utbetaling av utdanningsstøtte.

Punkt 5

Lånekassen kan hente inn opplysninger om søkeren/låntakeren samt søkerens/låntakerens ektefelle eller samboer fra trygdeetaten. Opplysningene kan bare gjelde:

- hvilke økonomiske ytelser vedkommende mottar eller har mottatt, eventuelt for hvilken periode, størrelsen på ytelsene og hva de er ment å dekke.

For søkeren//låntakeren kan det også hentes inn opplysning om perioder han eller hun har vært sykmeldt. Opplysningene kan bare benyttes ved vurdering av rett til betalingslettelser eller omgjøring av lån til stipend på grunn av sykdom.

Punkt 6

Lånekassen kan hente inn opplysninger om låntakere fra Vernepliktsverket. Opplysningene kan bare gjelde i hvilken periode låntakeren har avtjent førstegangstjeneste.

Punkt 7

Lånekassen kan hente inn opplysninger fra Utlendingsdirektoratet om søkeres statsborgerskap, eventuell oppholdstillatelse (med vedtaksdato) og grunnlaget for denne.

Punkt 8

Lånekassen kan hente inn opplysninger fra Samordna opptak om søkerens eksamensresultater fra videregående skole.

Punkt 9

Opplysningene som hentes inn etter punktene 2 til 8 må ha betydning for søkerens/låntakerens rettigheter og/eller plikter etter utdanningsstøtteloven med forskrifter.

Punkt 10

For alle elever/studenter kan det hentes inn opplysninger fra offentlige og private utdanningsinstitusjoner om

- opplysninger om eleven/studenten er tatt opp i utdanningen og har rett til å gå opp til eksamen, og opplysninger om endring i utdanningen (studentstatus)
- opplysninger som viser om eksamen er bestått og om utdanningen er fullført (faglig progresjon).

Punkt 11

For elever/studenter som er søkere i Lånekassen kan det i tillegg til opplysningene i punkt 10 hentes inn opplysninger fra offentlige og private utdanningsinstitusjoner og fra fylkeskommunen om

- søkerens utdanningsopplegg
- avstand og reisetid mellom søkerens foreldrehjem og lærestedet, eventuelt om det foreligger særlige forhold som gjør at søkeren må bo utenfor foreldrehjemmet
- søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1.

Punkt 12

Opplysningene som hentes inn etter denne forskrift skal behandles i samsvar med reglene i personopplysningsloven.

Punkt 13

Denne forskrift trer i kraft 15. juli 2005. Fra samme dato oppheves forskrift 10. desember 1987 nr. 1001 om adgang til innhenting av opplysninger direkte fra offentlige kontorer iht. lov om utdanningsstøtte til elever og studenter.

Forskrift om offentleg tilskot til skolepengar

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 14. juli 2006 med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 84 § 6-5 siste punktum.

Kapittel 9 i Forskrift til friskolelova

§9-1 *Offentleg tilskot til skolepengar*

Norske statsborgarar og statsborgarar frå EØS-land som er elevar ved utanlandske eller internasjonale vidaregåande skoler i Noreg eller utlandet, og som har krav på støtte frå Statens lånekasse for utdanning, får tilskot til dekning av skolepengar når skolepengane ikkje er dekte av andre. Elevar i utdanningstilbod der skolen får offentleg tilskot, kan likevel ikkje få tilskot etter føresegnene i dette kapitlet.

Tilskotet blir gitt med 85% av skolepengane, avgrensa oppover til 85% av ein normalsats rekna ut frå gjennomsnittlege driftsutgifter i den offentlege vidaregåande skolen.

Søknad skal sendast til Statens lånekasse for utdanning på særskild blankett vedlagd skriftleg stadfesting frå skolen som viser opptak og storleiken på skolepengane. Søknaden må vere kommen til Statens lånekasse for utdanning innan dei fristar som er sette for innsending av søknad i forskrift om tildeling utdanningsstøtte for det undervisningsåret det blir søkt om tilskot til. Utbetalinga kjem til vanleg kvart halvår.

Søkjaren pliktar straks å melde frå om endringar som har noko å seie for tildelinga av stønaden, til dømes avbrot i utdanninga. Tilskotet kan krevjast tilbakebetalt dersom skolegangen ikkje blir fullført som føresett.

Klagenemnda i Statens lånekasse for utdanning er klageinstans, jf. forvaltningslova kapittel VI.

Klage på behandlingsresultatet

Etter kapittel VI i forvaltningsloven kan du klage på vedtaket til klagenemnda i Lånekassen. Klagefristen er tre uker fra du fikk brevet med meldingen om resultatet, og klagen må være postlagt innen fristen.

Klagen skal sendes til Lånekassen. Den må ha underskrift, og kundenummer eller fødselsnummer må være oppgitt. Du må vise til hvilket vedtak du klager på, og opplyse hvordan du vil ha vedtaket endret. Lånekassen kan veilede om klageretten og om fremgangsmåten ved klage. Du kan ikke klage på forskriftene, bare på bruken av dem.

www.lanekassen.no

På Dine sider kan du

- sjekke om søknaden er behandlet og hvor lenge du må vente på svar
- sjekke hvor mye stipend og lån du har fått
- sjekke status på utbetalingen din
- velge kontonummer for utbetaling
- legge inn mobilnummer og e-postadresse
- sjekke omgjøring etter eksamen
- sjekke gjelden din
- sjekke sist registrerte innbetaling
- sjekke kontobevegelser
- sjekke beløpene til selvangivelsen
- sjekke neste terminbeløp
- søke om betalingsutsettelse
- søke om fast rente
- sjekke nedbetalingsplanen
- lese brev fra Lånekassen

For å få personlige opplysninger trenger du fødselsnummer (11 siffer) og PIN-kode (4 siffer). Har du glemt koden din, kan du bestille ny på Dine sider. Du kan også logge deg inn via Minside på norge.no.

Kassafonen: 04545 **(fra utlandet: + 47 22 72 45 45)**

Bruk Kassafonen dersom du ikke har tilgang til Internett.

På www.lanekassen.no/kontakt finner du:

- E-post (kontaktskjema)
- Telefonnummer
- Faksnummer

Få nyttig informasjon på SMS eller e-post! Legg inn mobilnummer og e-postadresse på Dine sider.

Design: Sissel Sandve Trykkeri: Stens trykkeri AS Vt 3510 Opplag: 5 000 03.2007